

І гужому наугайтесь,
И свого не цурайтесь...

Т. ШЕВЧЕНКО

Адреса
Редакції і Адміністрації:
'Svoboda', 81-83 Grand St.,
Jersey City, N. J.
Тел: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

АРГЕНТИНА НА КРАЮ ГОСПОДАРСЬКОГО КРАХУ

Буенос Айрес. — Тимчасовий президент Аргентини Арамбурю виступив з промовою до аргентинського народу, в якій з'ясував відкрито важку господарську ситуацію Аргентини і заявив, що вона опинилася в обличчі господарської катастрофи. Проблеми, що стоять сьогодні перед аргентинським народом, вимагають негайної розв'язки і тому уряд рішивши надалекосяжні і драстичні заходи, щоб протидіяти господарській катастрофі. Говорячи Арамбурю на зібранні провідників дванадцяти аргентинських політичних партій, які зі свого боку висловили своє критичне ставлення до господарських заходів уряду і закинули йому брак конкретної політики в цій ділянці. У своїй промові Арамбурю осудив з одного боку безоглядну егоїстичну політику аргентинських промисловців і підприємців і з другого боку теж і світ праці, що — за його словами — найвищим успішним досягненням вважає «добре оплачуване ліниство». На згаданому зібранні, після през. Арамбурю виступили з господарським збідомленням д-р Роберто Веррієр, міністер фінансів Аргентини. Він заявив у своїй доповіді, що аргентинське господарство опинилося в стані «крайньої потреби» і що головна загроза лежить в національному бюджеті та в балансі платиості.

72 відсотки американців схвалюють політику Айзенгавера

Прінстон, Н. Дж. — Директор Американського Інституту Публічної Опінії Джордж Геллуп при допомозі опитувань по цій країні ствердив, що після двомісячного урядування президента Айзенгавера 72 відсотки американців схвалюють його політику. Цей відсоток є на сім пунктів менший в порівнянні з січнем ц. р., коли як 79 відсотків американців підтримували програму Президента. В березні 1957 72 відсотки

Гомфрі проти зменшення податків дрібним підприємцям

Вашингтон. — Секретар скаргу Джордж М. Гомфрі зізнався на Сенатській Фінансовій Комісії і заявився проти того, щоб дрібним підприємцям зменшити податки. Гомфрі сказав, що країна потребує загального зменшення податків, і це станеться за раз після того, як воно буде можливе, а зменшення податків одній якійсь групі тільки віддалить той час, коли могла б настати загальна редукція податків. Гомфрі зізнавався в цій комісії в зв'язку з продовженням теперішніх податків від продажу товарів (лікерів, авт. лотерейних виробів) і від корпораций. Він сказав, що не треба при цій справі виділяти проблеми дрібних підприємців, щоб закон про продовження теперішніх податків від продажу і корпораций мусить бути ухвалений до кінця березня, коли автоматично мало б настати зменшення цих податків і державна скарбниця втратила б 3 бильйони доларів.

В АМЕРИЦІ

- Голова місцевої Спільної Школярів, Френк В. Врустер, зізнався в Сенатській Комісії, заявив, що ті сотні тисяч доларів, яких бракує в касі, розраховувалися спільно, які вже вмерли. Коли Врустер згадав вже третєго невіжника, сенатор виявив здивування, але Врустер заявив, що «праця в цій бізнес людей». На те сенатор відповів: «Але вам яка вона не шкодить?»
- В Ля Пазі, Болівія, літак налетів на один із шпильів в Андських горах. В тієї катастрофі загинуло 19 осіб, — 16 пасажирів і 3 члени екіпажу.
- В січні ц. р. в ЗДА було 2,387,015 федеральних урядовців, — на 2,773 менше як в грудні 1956 року.
- Два повороти популізму нещодавній «Дж. Ворлд» Телеграм енд «Сам» і «Дж. Нью Йорк Джернал Амерікан» відносилася до своєї чотири до однієї прихильності цих щоденників коштує 5 центів, а від 20 березня коштує 10 центів.
- До Сан Хуан Капітанро в Каліфорнії шороку в день св. Йосифа прибувають ластівки, відносячи весну. І цього року 19 березня тисячі людей їздили до того міста, відомого як з перших колоніальних років, щоб ствердити, чи ластівки вірні
- Дорота Фаллен шість років тому народила двох близнюків, а тепер її родина збільшилася ще трьома хлопчиками. В шпиталі в Мінеолі, Лонг Айленд, Н. Я., народилися в неї перший хлопчик (3 фунти і 14 унцій), через шість хвилин прийшов на світ другий (4 фунти і 12 унцій), а через сім хвилин залупав третій (4 фунти і 4 унції).
- Суддя у справах малолітніх в Денвері, Колорадо, Філіпп В. Дікклілл, підписав докт. 7,000 адаптаційних заяв. Тепер він сам із своєю жінкою адогував тримісячного дитинку.
- В Джексонвілі, Флорида, злітався елементар в літому ікаві 21 робітник, що працювали біля будов. В катастрофі загинуло 5 робітників, а 16 поранено.
- Суддя Окружного Суду в Вашингтоні Волга Дев. Лозз призначив на 6-го травня судову розправу над колишнім головою Спільки Футурних і Шкірних Робітників, Веном Голдом, що склав був фальшиву заяву, в якій відлукчувався приналежності до Комуністичної партії. Голда вже були засудили на ошорночне ув'язнення, але з формальних причин Найвищий Суд ЗДА скасував той засуд.

Ніксон вертається до ЗДА

Туніс, Тунісія. — Віце-президент Річард М. Ніксон 20-го березня відлетів із Тунісу до Вашингтону після того, як він був змушений бути учасником спору між Тунісією та Францією. Перед приїздом Ніксона французький делегат на відзначення одного річного існування туніської самостійності міністер справедливості Франсуа Міттерранд перервав свою гостину з Тунісією та відлетів до Парижу на знак протесту проти того, що в Тунісії була також делегация альжирських націоналістів, і проти того, що там почалася кампанія за незалежність Альжирю. Безпечною причиною візиту французького міністра було те, що на естраді були присутні провідники альжирських повстанців під час промови туніського прем'єра Габіба Бургіба. Віце-президент Ніксон розмовляв із міністром Міттеррандом і заявив, що

Конгресмен Тейбер хотів би зменшити бюджет на 6 бильйонів

Вашингтон. — Республіканський конгресмен Джон Тейбер заявив на Комісії Правил в Палаті Репрезентантів, щоб Айзенгаверів бюджет в сумі 71,800,000 доларів зменшити до 65 бильйонів. Він сказав, що треба б зменшити видатки на допомогу закордонної від одного до півтора бильйона, а видатки на оборону від 3.5 до 4-ох бильйонів. Крім того треба зменшити видатки на не оборонні цілі, зменшуючи видатки на федеральних урядовців на 10 відсотків та відкладаючи законопроект про федеральну допомогу на будівлю шкільних будинків, на президент Айзенгавер запропонував видати в чотирьох найближчих роках 1,300,000,000 доларів. Тейбер зізнавався на комісії, щоб підтримати резолюцію республіканського конгресмена Джана Г. Реп. згідно з якою Палата Репрезентантів не сміла б цього року ухвалити більшого бюджету понад 65 бильйонів доларів.

В Чіле тримають під вартою в'язнів - пероністів

Сантьяго, Чіле. — Чилейський уряд видав наказ, щоб в'язнів під вартою тих шістьох в'язнів-пероністів, які недавно втекли з в'язниці в Аргентині і просили про право азилу. Президент Карлос Ібанес дел Кампо ухвалив й був тимчасового азилу, але аргентинський шараж даф'єр передав чилейському уряду ноту, а який аргентинський уряд домагався видачі тих 6-ох в'язнів, бо вони не політичні в'язні, тільки звичайні злочинці і як такі були заарештовані в Аргентині. Найвищий суд Чіле має розглянути цю справу і як не визнає їх за політичних в'язнів, то їх видадуть аргентинському уряду. Між цими в'язнями є знамениті прихильники і співробітники колишнього диктатора Хуана Д. Перона: Хорхе Антоніо, Гільєрмо П. Келлі, Гектор Дж. Кальфорна, Джан Вільям Кук, Хосе Грегоріо Еспехо, Педро Хосе Гомес і шофер Мануель Арауко. В столиці Аргентини втеча цих найбільших пероністів викликала констернацію в урядових колах. Вороги Перона не є вдоволені з того, що тих в'язнів не сторожили так як треба.

Пропонує призначити на допомогу закордонні 10 бильйонів доларів

Вашингтон. — Директор Масасусетського Технічного Інституту, експерт від закордонних економічних справ, Макс Ф. Міллікен зізнавався на Сенатській Комісії Закордонних Справ і заявився за тим, щоб Конгрес прихвиляв десятирічний план допомоги закордонним країнам, згідно з яким на економічну допомогу треба б видати 10 бильйонів доларів. Він сказав, що 80 відсотків цієї допомоги

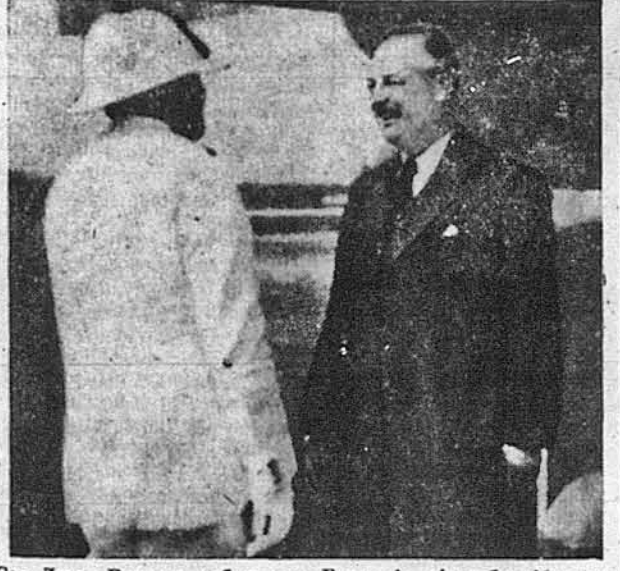
Вікс не погоджується на зменшення видатків в його департаменті

Вашингтон. — Секретар торгівлі Сінклер Вікс заявив на Підкомісії Видатків в Палаті Репрезентантів, що не погоджується на те, щоб в його департаменті зменшити запропоновані видатки в сумі 804,000,000 доларів на 50 мильйонів. Члени цієї підкомісії пригадували Вікса, що він в телефонічному інтерв'ю в

Бек з'явиться перед Сенатською Слідчою Комісією з документами про свої прибутки

Вашингтон. — Голова Міжнародного Братства Шоферів Дейв Бек вислав депешу до голови Сенатської Слідчої Комісії, яку очолює сенатор Джан Л. МекКлеллен, і яка веде слідство про зловживання в цій робітничій організації, — в якій повідомляє, що з'явиться добровільно перед цією комісією та привезе з собою документи про свої прибутки. Але в депеші Бека є застереження, з якого виходить, що це не є відомо, чи він хоче передати ті свої до-

ГУБЕРНАТОР БЕРМУДІВ ВІТАЄ МЕКМІЛЛЕНА

Сер Джан Вудалл, губернатор Бермудів, вітає британського прем'єра Мекміллена, що прибув до цієї британської колонії на конференцію з президентом Айзенгавером.

Гаммершильд прибув до Каїро

Каїро. — Генеральний секретар Даг Гаммершильд прибув в четвер вранці (східного часу) до Каїро, але відмовився скласти будь-яку публічну заяву. В середньо-східній ситуації — на єгипетсько-ізраїльському відтинку і щодо Суецького каналу — не прийшли ніякі нові події, але часописні коментарі висловлюють песимістично про вигляди переговорів між Гаммершильдом і єгипетським президентом Нассером. У міркуваннях про можливість компромісу не виключають,

Комуністи виграли вибори в одній провінції в Індії

Нью Делі. — У провінції Керала в Індії комуністична партія здобула найбільше число посольських мандатів до місцевої законодавчої палати. На 126 мандатів — комуністи здобули 56, а Конгресова партія прем'єра Неру тільки 41. Тому, що комуністи рахують на підтримку з боку найменше 5-ох «незалежних» та можливо й з боку соціалістичних сил, то вони мають найбільше шансів, що їхній керівник дістане мандат складати провінційний уряд. У зв'язку з тим голова комуністичної партії на всю Індію А. К. Гопалаян заповів, що цілком комуністичного правління в провінції Керала буде

Комуно-мадярська делегація поїхала до Москви за приказами

Москва. — Під проводом комуно-мадярського прем'єра Яноша Кадара прибула в середину 20 ц. м. до Москви делегація, зложена з найвищих партійних і державних провідників теперішньої Мадярщини. Як на іронію, союветський комуніст, що заповідав приїзд наставлених Москвою і у 100 відсотках залежних від Москви комуно-мадярських провідників, зазначив, що цілком приїзду мадярської делегації є переважною переговорів «на платформі союветської декларації з 30 жовтня мин. року». У тієї союветської декларації, що появилась була під час активізації мадярського повстання, «достойників».

Війна в Альжирі підкопує економіку Франції

Париж. — У французькому парламенті ведеться в цьому тижні дебата над відомленням міністра фінансових справ, колишнього прем'єра Поля Рамаді. Часописні звертають у своїх коментарях увагу на факт, що після його промови, одні тільки соціалісти оплескували її, а всі інші посли — мовчали. З гострою критикою не тільки фінансової, але й загальної політики уряду Молле виступили колишній прем'єр і формальний союзник Молле — П'єр Мендес-Франс, який зрештою став становища віце-прем'єра в уряді Молле тому, що не

АЙЗЕНГАВЕР І МЕКМІЛЛЕН ПЕВНІ УСПІХУ СВОЇХ НАРАД

НА БЕРМУДАХ РОЗПОЧАЛАСЬ КОНФЕРЕНЦІЯ АНГЛІЙ І ЗДА

Такерс Таун. — През. Айзенгавер висів на сушу в пристані Корольового Яхтового Клубу в Такерс Тауні на Бермудах в середу о год. 4 попол., де чекали уже на нього англійський прем'єр Герольд Мекміллен та губернатор Бермудів, ген. Джан Вудалл. Приїзд Президента виставили 101 гарматним стрілом, при чому перший стріл віддано з важкого кружляка «Канберра», яким прибув Президент. Обидва державні мужи склали заяви більш-менше у тому самому дусі. «Відколи англійський прем'єр і я мали нагоду розмовляти про світові проблеми — сказав Президент — сталося багато речей. Я певний, що в найближчих днях зможемо зробити багато, щоб скріпити вузли, якими пов'язані Бритійська Імперія і моя країна. Наші держави — це справді дуже давні приятелі і це напевно дуже щаслива нагода, тим паче, що ваш прем'єр і я — казав Президент — дуже старі приятелі, факт, яким я горджуся. Тому я сподіваюся не тільки перейти дуже цікавий і приємний час на вашому острові, але — я в цьому певний — досягнути також користі для обох наших народів, бо напевно приїде до тісноти приязні і кращого зрозуміння». Обидва державні мужи замахали в Середньо-океанському Клубі, при якому є атракційний голф-фольг-терен. Президент привіз з собою голф-фольг-книжки, але англійський прем'єр Мекміллен заявив: «Боюся, що не будемо мати багато часу для гри в голф». Конференція в Бермудах не має згорі устій-

ного денного порядку, але — за часописними вістками під час вечері, в якій взяли участь крім през. Айзенгавера і прем'єра Мекміллена також державний секретар Дж. Ф. Доллес і англійський міністер закордонних справ Селвайн Ллойд, мали обговорювати чергові питання. Конференція триватиме від четверга до неділі. Хоча державний секретар Доллес відмовився був при своєму від'їзді з Вашингтону на Бермуди сказати, яка справа матиме у нарадах на Бермудах «першенство» («нема» — мовля — першенства для ніякої справи»), проте згодуютьсся, що середньо-східній проблема займатиме перше місце. Вказував би на це факт, що єдиним керівником справ будь-якого обшпру, що відділяють у товаристві державного секретаря, був асистент державного секретаря для середньо-східніх справ, Вільям Ронірі.

Англія відкидає пропозицію кипрського підпілля про перемир'я

Лондон. — Англійський уряд не погодився на пропозицію революційного підпілля грецьких самостійників на Кипрі, щоб звільнити з заслання на Індійському океані кипрського архієпископа Макарію за ціну припинення терористичної акції підпілля організації ЕОКА. Англійський уряд настоює далі, що передумовою звільнення Макарії мусить бути його осудження терористичної діяльності. Зате Англія погодилася, щоб посередництво в справі поладження кипрської проблеми передати Раді НАТО. Однак Греція не згодилася на це, заявивши, що згідно з останньою резолюцією Генеральної Асамблеї ООН ця справа має бути вирішена в безпосередніх переговорах з кипрськими меш-

У СВІТІ

- Шведський уряд рішуче заперечив з а і д. союветської ноти з 3-го березня, начебто в Швеції вислано було через Естонію до СССР 14 шпигунів. В союветській ноті подано прізвища 14 «шпигунів», заарештованих і засуджених в СССР за шпигунство. Шведський уряд стверджує, що за винятком однієї особи, вісто з того списку не був у Швеції від 1951 року і Швеція взагалі не заінтересована в союветських тасмисниках. Натомість шведський уряд скаржиться на постійні союветські шпигунські операції в Швеції.
- Колишній єгипетський король Фарук, який живе на вигнанні в Італії, заявив, що, за його відомостями, єгипетський президент-диктатор Нассер збирається продати за кордон де-що з безцінних скарбів єгипетського музею старовини, зокрема деякі знахідки з місця поховання фараонів. За ці скарби Нассер бачить хоче одержати грошей для єгипетської держави, який, висловлюючи його політичні, загрозують республіканської революції. Єгипетський уряд офіційно заперечує цьому.
- Колишній прем'єр Англії, Вінстон Черчилль, прийняв запрошення міської управи Дюнкерку у Франції над Каналом і прибуде туди 20 червня ц. р.
- Відкриття пам'ятника англійським воїнам, які загинули під час славної евакуації цього міста, загрозованої раптовим наступом німців у 1940 році. На відкритті пам'ятника прийняли участь також англійська королева — мати Єлизавета і бувший французький прем'єр Поль Рейно.
- Істан Надор, член мадярської постійної делегації при відділі Об'єднаних Націй в Женеві, який порвавши з комуністами, десять днів тому прибув туди з Будапешту, з'явився у швейцарській офісній в Швейцарії, щоб призначити його послом до нового азилу. Істан Надор — професійний дипломат і кілька років працював у комуно-мадярському міністерстві закордонних справ.
- Італійський Конституційний Суд у Римі, як найвищий судовий інстанція, видав важливий указ про релігійного життя в Італії при суді, згідно з яким, дозволяється влаштовувати публічні релігійні збори без окремого поліційного дозволу. Справа ця виникла з судової скарги протестантського пастора у Римі, якого три роки тому поліція заперечувала право в'їзду в приватному домі без повідомлення поліційної влади.

СВОБОДА

UKRAINIAN NEWSPAPER PUBLISHED DAILY EXCEPT SUNDAYS, MONDAYS AND HOLIDAYS (SATURDAY AND MONDAY ISSUES COMBINED)

by the Ukrainian National Association, Inc.

at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

FOUNDED 1893

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

За кожну зміну адреси платитися 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріали.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЗУСТРІЧ НА БЕРМУДАХ

У перший день цьогорічної весни, в четвер 21-го березня, мала початися на Бермудах очікувана конференція „на вершині“ між президентом ЗДА Девідом Д. Айзенгауером і англійським прем'єром Геролдом Мекмілленом, з участю міністрів закордонних справ обох країн та ряду дорадників і фахівців. Це — перша такого роду конференція від часу зустрічі покійного президента Рузвельта з 61-го британського прем'єром Черчиллем у серпні критичного 1941 року на покладі американського корабля на Атлантиці. Така конференція переходить до історії, бо вони історію творять. А теперішній період своїми можливостями і загрозами не менше критичний, як був у 1941-му році. Не дивно, що цій зустрічі на Бермудах віддає найбільшу увагу публічна думка не тільки двох безпосередньо заінтересованих великодержав, але й усього світу.

Ціль теперішніх нарад на Бермудах підказує політична дійсність. Головним предметом їх, без сумніву, є зв'язана з подіями над Суезом міжнародна політична криза, а ціллю — головною необхідністю відновлення подоктованої спільними інтересами англо-американської єдності, базованої на захисті останнім розвитком подій широті, взаємному довірі та односторонності.

Американо-англійська політична єдностійкість і співпраця, рідкісні в міжнародній політиці, знайшли не найбільшого потрясіння за останніх сорок років. Причиною цього була самостійна акція Англії, разом з Францією та Ізраїлем, у Єгипті восени минулого року. Правда, військову акцію проти Єгипту припинено; і сталося це в першу чергу під натиском Америки, але й Англії. Америка ще й досі має у цій справі протилежну думку. Бо хоч відішлють прем'єр Іден і на його місце прийшов Мекміллен, але й англійська публічна думка, і новий уряд стоять на становищі, що військова акція проти Єгипту була правильною, що вона була konieczною і що не Англія, але Америка допустилася помилки, застосовуючи проти цієї акції свої, нехай і шляхетні, політичні принципи та витягаючи з них „занадто практичні“ висновки, не рахуючись з політичним реалізмом дня.

Завдання зустрічі на Бермудах — знайти вихід з цієї ситуації. З багатьох коментарів, висловлених напередодні зустрічі, можна припускати, що і Америка і Англія, власне їх найвищі керівники, рішили шукати такого виходу, бо те, що сталося, того вже не вернеш, а положення занадто складне і загроза занадто велика, щоб можна було продовжувати суперечити за минуле коштом потреб теперішнього та вимог майбутнього.

В Америці, в Англії і в широкому світі є багато певности, що зустріч на Бермудах дасть багатий результат і загладить ті щілини, які виникли в американо-англійському союзі у зв'язку з Єгиптом. Тим самим і головна ціль цієї зустрічі буде досягнута. Очікується також позитивних результатів з наряд у конкретних політичних справах, зокрема щодо дальшої спільної політики в розв'язанні актуальних проблем на Середньому Сході, в Європі і в інших континентах. Очевидно, що головною проблемою буде Середній Схід взагалі, а Єгипет та політика президента Насерра зокрема. Єгипет бо стоїть на небезпечній для нього і світу дорозі, яка веде до перетворення його на советського сателіта, цюнайтменше на виконавця підричних бажань та агресивних інтересів Москви. Докори, які могла б тепер у цьому відношенні робити Англія Америці, втрачають свою силу вже хоч би з уаги на „доктрину Айзенгауера“, яка в міжчасі стала законом. Це повинно б полегшити загальне порозуміння і стати доброю базою для спільних планів у спільній акції на тому обширі в майбутньому.

Це — тільки найголовніші, але далеко не всі проблеми, що є предметом розмов на Бермудах. Є ще такі справи, як Організація Північно-Атлантичного Пакту і оборонні проблеми Західної Європи, зокрема подоктований бюджетними вимогами англійський план відкликати поважну частину своїх військ з європейського континенту, є справа європейської митної унії, справа советських сателітів та цілий ряд інших актуальних проблем, але щодо них немає більших розбіжностей між партнерами на Бермудах.

Саме в той час, як корабель Президента був у дорозі на Бермуди, советський військовий міністр Жуков погрожував атомовою та водневою зброєю в майбутній війні, а Айзенгауер з покладу свого корабля спостерігав за уланством для нього вправами в обороні проти тієї зброї. Жуков твердив, що від тієї зброї немає рятунку і що вона буде використана на випадок війни. Президент Айзенгауер висловив командантові маневрів призначення і гратуляції за успіх оборони. Під знаком цих епізодів стоїть зустріч на Бермудах, який напевно весь подальший світ бачає найкращих успіхів.

БЕЗНАДІЙНІ РОЗМОВИ

У староримському сенаті була така формула на означення дальшого перемелювання будь-якої справи: „розпочата справа продовжується“. Цю античну формулу знаменито можна пристосувати до безконечних розмов довкола безнадійної проблеми роззброєння. Саме в пошук 15 березня ц. р. почалася в Лондоні нова „рунда“ отаких дебатів, цим разом знову в Підкомісії Об'єднаних Націй, зложеної тільки з 5-х держав — ЗДА, СС-СР, Англії, Франції і Канади, — себто всіх тих, які розпорядилися атомовою зброєю. Це вже стало традиційним церемоніалом: Підкомісія, відбувши кільканадцять чи кількадесят засідань, захопить в „спільний кут“ і рішає „тимчасово“ припинити свої дії та звітувати повній Комісії Об'єднаних Націй, щоб від неї дістати нові інструкції. Комісія, спираючись на звідомлення Підкомісії, складає звідомлення Генеральній Асамблеї, чи пак її Політичній Комісії, зложеної з усіх членів ООН, а ця остання, вислухавши нову серію тирад з новими прокатами роззброєння, відсилає „справу“ назад до Підкомісії, з рекомендацією, щоб вона всі ті пропозиції переглянула і склала звіт. І так в коліслиці.

Таких прокатів назбиралося вже ціла стирга. Остаточного зведено підсумки в трьох прокатах: а н г л і й с ь к о - ф р а н ц у з ь к о м у, советському й американському. Перший із них пропонує переводити ступінь у редукцію звичайних і ядрових розвід зброї паралельно до ступеню творення системи міжнародної контролю. В міру ліквідації існуючих політичних міжнародних конфліктів. Советський план, очевидно, повторює конечність протоголошення генеральної заборони продукції та живлення ядрової зброї і пропонує, як охорону проти небезпек несподіваного нальзду, призначити контрольні інспектори у важливих стратегічно-комунікаційних пунктах і погоджувати вже на частинну контролю легульством, але тільки у 500-мильовій смузі поміж європейським Сходом і Заходом. Американська пропозиція робить натиск головню на контролю вської зброї та процесу роззброєння, і від встановлення такої контролю узаалежнює само роззброєння. В деталях усі ці дотеперішні проски забрали вже цілі гори паперу. Спеціалісти, які роками стежать за всіма змінами в тих прокатах, зазначають, що вони вже „значно зблизилися“ між собою, і що „порозуміння є як виключене“. Але водночас політичні коментатори в усьому світі стверджують, що нинішня міжнародна ситуація дає менше підстав вірити в будь-який порозуміння Заходу: Московію про роззброєння аніж будь-коли в роках, що минули від часу останньої війни.

Річ у тому, що суттю підставою для роззброєння не є писані проски, а реальна світова ситуація. Поведінка сесія Підкомісії ООН в справах роззброєння збиралася в Лондоні в атмосфері гіршій, аніж була минулорічна атмосфера, коли та Підкомісія розійшлася без позитивних вислідів. Роззброєння починається після поладження міжнародних конфліктів, а не як вступ до такого поладження. Роззброєняється при існуванні гострих і запальних міжнародних спорів — це значило б, за англійською приповідкою, ставити віз перед конем. Ліквідація міжнародних конфліктів створює атмосферу спокою. Але ліквідація міжнародних спорів можлива тільки як наслідок виявлення ділами, а не словами, доброї волі всіх сторін. І тільки при взаємному довірі, в атмосфері віри у добру волю вчорашнього противника, можна переводити роззброєння. Тільки тоді воно може мати глузд і, як логічний вислід політичного замірення, може привести людство ту благодать, якою є заощадження грошей, виділення на зброєння, та життя їх на піднесення життєвого рівня населення, на розвиток культури і поліпшення публічного здоров'я.

Ведучи послідовно і вперто свою нечесну гру в міжнародній політиці, більшовики самі й стараються „поставити віз перед конем“ і пропонують всілякі формули роззброєння, не погодившись на розв'язку ні одної з великих міжнародних проблем. Що більше, їхня поведінка за останній рік у середньо-східних справах виразно виявляло їхню нехитість до того, щоб у світі настав спокій і мир. Вони тихцем озброюють країни, в яких з податливим ґрунтом для країнних течій, вони розпалюють пристрасті, интригують, цукують і створюють нові вогнища воєнних конфліктів. Вони рішуче не погоджуються на об'єднання Німеччини, Кореї та В'єтнаму, в усіх цих трьох випадках відкидаючи, як базу для об'єднання, вільні вибори під контролем трьох нестральних держав. Коли ж в обширі, що його більшовики підступом і вузурерським договором окупували після другої світової війни, якесь держава виявляє бажання стати вільною, вони брутальною військовою силою здавлюють такий вияв, доказуючи цим своє рішення зберегти за собою післявоєнний „стан посідання“.

Тому в цій ситуації дійсно роззброєння цілком неможливе. Захід не стверджує цієї дотеперішні проски забрали вже цілі гори паперу. Спеціалісти, які роками стежать за всіма змінами в тих прокатах, зазначають, що вони вже „значно зблизилися“ між собою, і що „порозуміння є як виключене“. Але водночас політичні коментатори в усьому світі стверджують, що нинішня міжнародна ситуація дає менше підстав вірити в будь-який порозуміння Заходу: Московію про роззброєння аніж будь-коли в роках, що минули від часу останньої війни.

Річ у тому, що суттю підставою для роззброєння не є писані проски, а реальна світова ситуація. Поведінка сесія Підкомісії ООН в справах роззброєння збиралася в Лондоні в атмосфері гіршій, аніж була минулорічна атмосфера, коли та Підкомісія розійшлася без позитивних вислідів. Роззброєння починається після поладження міжнародних конфліктів, а не як вступ до такого поладження. Роззброєняється при існуванні гострих і запальних міжнародних спорів — це значило б, за англійською приповідкою, ставити віз перед конем. Ліквідація міжнародних конфліктів створює атмосферу спокою. Але ліквідація міжнародних спорів можлива тільки як наслідок виявлення ділами, а не словами, доброї волі всіх сторін. І тільки при взаємному довірі, в атмосфері віри у добру волю вчорашнього противника, можна переводити роззброєння. Тільки тоді воно може мати глузд і, як логічний вислід політичного замірення, може привести людство ту благодать, якою є заощадження грошей, виділення на зброєння, та життя їх на піднесення життєвого рівня населення, на розвиток культури і поліпшення публічного здоров'я.

Юрій Таркович

СОВЕТСЬКІ СТАТИСТИЧНІ ВИКРУТАСИ

Недавно випущено в Москві черговий збірник Центрального Статистичного Управління про підсумки розвитку народного господарства СРСР. Всі статистичні дані в цьому збірнику спрешовано так, щоб перекопати підсоветського громадянина в „невипинному зрості“ советської економіки, в тому, що комуністична система забезпечує йому чимраз більший добробут.

В статистичному збірнику подано, що продукція всієї промисловості СРСР підвищилася в 1956 році проти 1955 року майже на 11%, а продукція легкої промисловості, тобто товарів широкого вжитку, зросла в 1956 р. на 9,4% проти 1955 року. Статистичний збірник не подає прямих порівнянь із продукцією західних країн, але підкреслює, що „трудящім СРСР жити стає чимраз краще, а робітникам капіталістичних країн все тяжче приходить зводити кінці з кінцями“. Проте, якщо навіть взяти до уваги советські статистичні дані, які звичайно дуже перебільшені, то все ж виходить, що в усіх без винятку передових країнах вільно до світу і абсолютна, і розчислена на особу продукція значно перевищує продукцію советську.

Почінаючи з найбільшого місяця в советському побуті — з мешканевої проблеми. Взявши дані Статистичного Управління і поділивши їх на кількість населення советських міст, приходимо до висновку, що на одну особу припадає в СССР тільки 4'8 кв. метрів житлової площі. Це — тільки половина санітарного мінімуму, встановленого Об'єднаними Націями і майже половиною норми, встановленої самою советською владою ще 4 червня 1926 року. До речі, в 1926 році на Україні, в Києві, припадало на особу коло 9 кв. метрів житлової площі, тобто в два рази більше як тепер. В країнах Західної Європи, навіть таких збитих війною, як Великобританія, Німеччина, Персія припадає на особу в 3-4 рази більше житлової площі, як в СССР, а в ЗДА, Канаді чи Австралії ще більше.

Якщо вірити советському

кордовну політику З'єднаних Держав. Саме в такому характері Стаєсен виїхав наприкінці минулого тижня до Лондону. Це безперечно перед від'їздом през. Айзенгауера на відпочинок, на кружляку „Канберра“ в Атлантичному океані, між Президентом, діючим заступником державного секретаря Християном Гартером і Геролдом Стаєсеном відбулась довга нарада. Нема ніякого сумніву, що всі вони три, як і всі люди доброї волі в широкому світі, бажать, щоб припинилися переговори у зброєнні, які виснажують людство і невідкидько, за історичним законом, ведуть до війни. Але якими іншими способами можна зберегти безпеку і життя країні та нації, як не сильною, могутньою армією, коли існує у світі такий хижак, як більшовицька Росія?!

Якщо вірити советському

кордовну політику З'єднаних Держав. Саме в такому характері Стаєсен виїхав наприкінці минулого тижня до Лондону. Це безперечно перед від'їздом през. Айзенгауера на відпочинок, на кружляку „Канберра“ в Атлантичному океані, між Президентом, діючим заступником державного секретаря Християном Гартером і Геролдом Стаєсеном відбулась довга нарада. Нема ніякого сумніву, що всі вони три, як і всі люди доброї волі в широкому світі, бажать, щоб припинилися переговори у зброєнні, які виснажують людство і невідкидько, за історичним законом, ведуть до війни. Але якими іншими способами можна зберегти безпеку і життя країні та нації, як не сильною, могутньою армією, коли існує у світі такий хижак, як більшовицька Росія?!

Порівнюючи продукцію СССР із країнами західного світу, ми не наводили цифр із країн советського блоку, які переважають постійну економічну кризу, особливого значення в економіці СССР мати не можуть.

КРИК ГУДКІВ...

Крик гудків і двох сталі, Серця струни голосі, Срібні віти, сині діли, Сонце, люди і пісні.

Синь розвирхнений коптом, Птиць притняті угорі — Все в думі моєї відбито, Навч небо у Дніпрі.

ВОЛ. СОСЮРА

Марія Л. Семенюк

ФЛЮОР І ЗУБИ

Одну з найгарячіших дискусій у громадському житті Нью-Йорку викликала тема флюоридзації води. Флюоридація — це додавання однієї частини флюору на мільйон частини води. Попряди, всяка дискусія на цю тему належить до наукової, стисліше — до дентистичної ділянки. Але тому, що дискусія опинилася в Ситі Голл і брала в ній участь сотні слухачів та понад 80 дискусантів, заспірамо в цій справі і ми голосом на сторінках нашого часопису.

Навіщо флюоридація?

На 82-му засіданні New Jersey Health and Sanitary Association Д. В. Кларк, лікар, професор і член наукових товариств заявив: „Минуло 11 років від початку контролювання дослідів над флюоридацією — найбільше опрацюваних спроб на полі, присвяченому поступові охорони публічного здоров'я. Практика додавання флюору до публічних запасів води виявилася безпечною, ефективною і економічним способом запобігати дітям від псування зубів. Флюоридація — це такий важливий засіб в охороні особистого й громадського здоров'я, що ті, хто є професійно ознайомлені з нею, дивуються, що взагалі може бути опозиція...“

Д. В. Кларк наводив приклади, що спонукало урядовців бора публічного здоров'я видати справу флюоридації. Протягом 25 років зазначено, що мешканці певних околиць, які п'ють воду, що з природи містить в собі флюор, мають відмінніші проти псування зубів. Ва, що більше, навіть ті, хто п'є воду, що містить у собі в 7-8 разів більше флюору від тієї кількості, яку пропонують у флюоридації, не терплять на недугу, що наукою досліджена мала б бути наслідком хемікаль. Всі ці дані почалися дослідів в інших околицях, які показали, що флюоридація може знизити псування зубів на 60%.

Далі цей лікар твердив, що коли батько під увагу клопотів з дітьми у дентиста, бачить пацієнта, грошові видатки та ін. — то чи не краще оплатити лийти воду з флюоридом?

Подібні думки вже роками висловлювали лікарі, дентисти, а останнім часом навіть наукові Інституції, підкреслюючи такі факти, як привабливість флюору в природі, в кістках, а зокрема в емалі зубів, і навіть конечність його у відживленні.

Чому опозиція?

Серед тих, хто виступає проти флюоридації, є люди різних професій: лікарі, дентисти, хеміки, працівники лабораторій, що контролюють воду. Опозиція твердить, що практика додавання флюору до води шкодить для здоров'я зубів, а також кістки, суглобів тощо. Дотеперішні дослідження, недосить, щоб витягнути з них належну оцінку добрих впливів флюору, а користі, про які сказано вище, далеко перебільшені, статистика впроваджує в блуд і контролю рівномірного розділення флюору через

Максим почув це, і в його очах заграла гнівна вогнища. — Куди ж накажеш мені йти? Шелест змахнув нагасом, але Залізник нахилився, і нагай, свиснувши в повітрі, збив з даху кілька крижаних бурюлок. Максим лівою рукою схопив нагай. Отаман свиснув його до себе, та пошкочував і мало не впаав; свиснувши удруге, втретє, але Максим, тримаючи нагай біля реміної китички, навіть не ворухнувся.

— Ти що?.. З ким так? Гей, хлопці, що дивитесь! — крикнув Шелест, випускаючи нагай і хапаючись за шалю.

Але гайдамаки, оточивши їх колом, похмуро мовчали. — Залишмо шалю, — ступив впритул до отамана дід у латаному кожусі. — Бо тебе тією бурюлкою в коров'ячий кізляк розпелече, — вказав на Максима, який, відірвавши від низенького даху величезну крижану брилу, тримав її в руці. — А ми не оступимося.

(Далі буде)

Юрій Мушкетик

ГАЙДАМАКИ

(1)

Від Редакції: З цього зисла позинаємо друкувати уривки з нового роману „Гайдамаки“ українського підсоветського письменника Юрія Мушкетика, автора низки оповідань і історичної повісті „Семі Палії“. Юрій Мушкетик, народжений 1929 року в селі Веркивці Ніжницького району на Чернігівщині, закінчив у 1953 році філологічний факультет Київського університету і є тепер аспірантом при кафедрі української літератури в цьому ж університеті. У своєму новому романі він дає живу і барвисту характеристику провідників і окремих угруповань гайдамацького повстання 1768 року, відомого в історії під назвою Коліївщина. Друкується ці уривки за журналом „Дніпро“ з пропуском фантастичних, амузуючих московським комуністичним режимом (зрештою, в цьому романі не існує) вставок про „дружню допомогу“, що їм бувають одержували гайдамаки в своїй боротьбі проти польського урядування від російського народу. Сторінки роману, присвячені описам ліквідації гайдамацького повстання російською владою, як і зазвичай провідників Сізі Московію, ажрава заперечують можливість будь-якої російської допомоги провідникам і угрупованням гайдамацьким. Інтересують уривки з роману „Гайдамаки“, щоб ознайомити читача з наслідками подій і провідних осіб Коліївщини в сучасній підсоветській літературі.

3 Холодного Яру

Ранком з яру до монастиря приїхали двома санями гайдамаки. Між ними Максим побачив і Миколу. Після смерті Орисі Максим зустрівся з ним уперше. Неговірлив ачащо, Микола став ще мовчазнішим. Він байдуже потис Максимову руку, ніби вони тільки вчора ще бачилися, і мовчав потягнувся до кієста.

— Ти ж не курив раніш, — сказав Залізник.

— Навчили, — кивнув Микола на гайдамаків, які висиділи з комори мішки. Всі вони скидалися більше на звичайнісіньких селян, ніж на страшних „розбійників“, про яких поширювало чуття околишнє панство. В святах та кожухах, без бороди, гайдамаки діловито, по-господарськи навантажали одні сани, понабирали солому і піднімали другі.

— Шкоя я тебе ніколи не бачив, інші часто бувають у монастирях, — щоб порушити мовчанку, промовив Залізник. — Що ви тепер робите? — Галушки варимо і їмо. А отамани ще горілку п'ють.

— Зачекай, Миколо, весна не за горами, знайдеться діло. Підійшло ще кілька гайдамаків. Високий рудий гайдамака махнув рукою. — Діло? Воно по дорозі спинити та перетрушувати? Повз них від колодязя гнало воли дід Корній. Вони ступали повільно, обережно, боячись пошкочути на крижаній доріжці. Порівнявшись з гайдамаками, Корній махнув на волю налігачем, справляючи їх до волюні, і зупинився біля гурту. — Спиняйте, хлопці. Тільки не шляхетські, тих страшно, з ними завжди залагає скаке. Давісвий, що з базару будуть. — Волончик плонував перед собою і розітер плечово ногою. — Отож, я й кажу, шляхетців страшно, кони федератів і поготи. З ними боронь Боже загулятися. Он під Вільшанню ціле військо конфедератів стоїть. А вчора син мій з села прийшов. Титаря одного з Вільшанної ланки, нива конфедератів, набрехали, нива з селі святої горілку пив. Смолюю його, сер-

дегу, обляли і підпалляли, ні за ципову душу пропав чоловік.

Запанувала мовчанка. — Це так. Вач, іродові душі. То голову комуєс відітнуть, то живцем спалить, — першим озвався рудий гайдамака. — Давно б від Вільшану треба рушити, так хіба ж... — Ви чого стоячите? — враз почувся за спинами хриплий голос.

Всі оглянулись. Від неї повільно, переважно наблизився гайдамака в червоному дубленім кожусі, підперезанім коштовним китайським поясом, і в червоноверхій, збитій на одне вухо, шапці. Залізник вже раз бачив цього чоловіка, — це був старший гайдамацький отаман Писий Шелест. Очевидно, він уже встиг пропустити з чесними отцями кілька чарок пивної, і його маленькі очі блищали, ніби вмочені в олію горюшки.

— Чого стоячите? — показуючи два ради великих зубів під стриженими стріхоу вусами, вже голосніше крикнув він. Смолюю його, сер-

дегу, обляли і підпалляли, ні за ципову душу пропав чоловік. Запанувала мовчанка. — Це так. Вач, іродові душі. То голову комуєс відітнуть, то живцем спалить, — першим озвався рудий гайдамака. — Давно б від Вільшану треба рушити, так хіба ж... — Ви чого стоячите? — враз почувся за спинами хриплий голос. Всі оглянулись. Від неї повільно, переважно наблизився гайдамака в червоному дубленім кожусі, підперезанім коштовним китайським поясом, і в червоноверхій, збитій на одне вухо, шапці. Залізник вже раз бачив цього чоловіка, — це був старший гайдамацький отаман Писий Шелест. Очевидно, він уже встиг пропустити з чесними отцями кілька чарок пивної, і його маленькі очі блищали, ніби вмочені в олію горюшки. — Чого стоячите? — показуючи два ради великих зубів під стриженими стріхоу вусами, вже голосніше крикнув він. Смолюю його, сер-

дегу, обляли і підпалляли, ні за ципову душу пропав чоловік. Запанувала мовчанка. — Це так. Вач, іродові душі. То голову комуєс відітнуть, то живцем спалить, — першим озвався рудий гайдамака. — Давно б від Вільшану треба рушити, так хіба ж... — Ви чого стоячите? — враз почувся за спинами хриплий голос. Всі оглянулись. Від неї повільно, переважно наблизився гайдамака в червоному дубленім кожусі, підперезанім коштовним китайським поясом, і в червоноверхій, збитій на одне вухо, шапці. Залізник вже раз бачив цього чоловіка, — це був старший гайдамацький отаман Писий Шелест. Очевидно, він уже встиг пропустити з чесними отцями кілька чарок пивної, і його маленькі очі блищали, ніби вмочені в олію горюшки. — Чого стоячите? — показуючи два ради великих зубів під стриженими стріхоу вусами, вже голосніше крикнув він. Смолюю його, сер-

ЛІТЕРАТУРА МИСТЕЦТВО РОЗВ'ЯГА

Л. Луць

ШЕВЧЕНКО НА ТЛІ ЗАХІДНО-ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Проф. д-р Юрій Войко у своїй праці під заголовком «Творчість Тараса Шевченка на тлі західно-європейської літератури» змальовує творчість українського поета на тлі творчості найбільших європейських мистців слова і приходить до висновку, що Шевченко гідно репрезентує творчого генія українського народу в порівнянні з найбільшими поетами західно-європейських народів.

«Шевченко під оглядом обізнаності в літературі був людиною висококультурною і, зокрема, добре орієнтувався в поточному літературному житті Європи. Більше того, літературні скарби минулого й сучасності були для нього тою підставою, на якій виростала велика культура естетичної, вишуканості його естетичних критеріїв. У лабіринтах світової літератури Шевченко ходив, як майстер, що відшукав себе, що свідомий і інтуїтивний зусиллями свого творчого генія формувати свій стиль».

Проф. д-р Юрій Войко. Творчість Тараса Шевченка на тлі західно-європейської літератури. Український Вільний Університет, Мюнхен, 1956, ст. 80.

Досі існували вже численні розвідки, в яких оцінювали творчість Шевченка в порівнянні з окремими творами найбільших поетів світової літератури. Проф. Войко простудіював всю дотеперішню літературу на цю тему (спісок, джерел і приміток) займає 14 сторінок (у його праці), та самостійно й оригінально опрацював поставлене собі завдання і місцями спростував невірні твердження його попередників. Частину його праці була вже надрукована в XXXIV томі «Ді Слевонік енд Юропіс Реро» (Лондон, 1955, ст. 77-98).

Довгий час самі українці недоцінювали мистецтва Шевченкової творчості. Сталося це з двох причин. Шотілки 25 років після смерті автора «Кобзаря» вийшло в Празі повне на той час видання Шевченкових творів. Деякі Шевченкові твори появилися аж після першої революції в Росії. Друга причина недоцінювання Шевченкової творчості — це те, що довгий час і деякі українці вважали Шевченка не за національного тільки за народного (людового) поета і порівнювали його з такими російськими незначними поетами, як Кольцов і Некрасов та Слег

пушкін, а з чужих із провансальським Містралем або шотландським Бернсом.

Пошкодило оцінці Шевченка й те, що в 19 віці загально панувало переконання про нібито малу освіту Шевченка, до чого причинився був і такий тодішній авторитет, як Михайло Драгоманов. Проф. Войко збиває ці помилкові твердження, йдучи за тими нашими й чужими дослідниками, які вірно оцінили нашого поета, ставлячи його поруч найбільших світових поетів та підкреслюючи те, що український поет деколи навіть перевищував своїх великих сучасників.

Д-р Густав Шпехт писав правдиво в виданнях Українського Наукового Інституту в Берліні («Байтрефе цур Українекунде», том VI), що «український поет так могутньо і всебічно виразив своєю творчістю духовність українців, ідеали і прагнення, він в такій мірі став символом своєї країни, як Гомер був виразом всієї Еллади, Вергілій — Римської Імперії. І ні один із пізніших європейських поетів так універсально не відбив національного історичного зовнішнього, як це властиве Шевченкові».

Праця проф. Войки складається з п'ятих розділів. Автор ставить творчість Шевченка поруч творчості Гайне, Бюргера, Гете, Шіллера, Байрона, Скотта, Бернса, Данте, Шекспіра, Гюґо, Жана Жак Руссо, Байрона, Петерфі, Мікеланджело, Новалиса і інших. Не йдеться про літературні явища тих чужих поетів на даного поета, тільки про те, щоб показати, що в творчості українського поета були дуже часто літературні паралелі з творами найбільших мистців слова світових літератур.

Щоб показати, про якісди авторських дослідів, наведемо те, що він пише про Шевченка і Гете.

«Чи був вплив Гете на Шевченка? Не думав. Шевченко прекрасно знав першу частину «Фауста», любив цей твір і навіть цитував його з пам'яті, але, може, й не був знайомий з II-ю частиною. А тим часом піднесення землі, щоб покрити її небесну вибранницю стас наявним аж у II-й частині «Фауста». І якщо Шевченко поруч Гете підніс покритку на вершині небесної чистоти, то масмо тут лише літературну паралелю з Шевченком. Але паралелю глибоку своїм змістом. Вона показує, що Шевченкова творча інтуїція ширяла в тому ж видноклі, що й поетична».

НЕВІДОМИЙ АВТОГРАФ ШЕВЧЕНКА

Геніальний поет України Тарас Григорович Шевченко під час перебування у засланні здружився з польськими політичними в'язнями. Близький знайомий Шевченка Федір Матвійович Лазаревський, який служив тоді в Оренбурзі, писав у своїх спогадах: «Наприкінці грудня 1849 року я виїхав за 500 верств у Гур'євгород і провів там до весни 1850 року. Повернувшись у березні (до Оренбурга. — Д. І.), я застав у місті самого лише Тараса... Поки я був відсутній, Шевченко зблизився з поляками, яких за миколаївського царювання в Оренбурзі була ціла колонія. Вони дуже уподобалися Тарасу» («Києв

на думка ваймарського мудреця».

Подібно обережно автор постопає і в інших випадках, коли ставить твори нашого національного поета поруч творів світових європейських літератур.

Проф. Войко закінчив свою студію такими вірними думками.

«Факти позалітературного характеру призвели до того, що творчість українського поета не потрапила до фонду світової скарбниці духовної і літературної цінностей. Важко померлої нації переступити поріг чужого багатого юму. Але десятиліттями думують уже перші щирі голоси визнання нашого поета. Це голоси тих, до яких промовляв дух, чарівна краса мистецького образу. Це голоси тих, що зовсім не оглядаються на політичну кон'юнктуру, тих, що заглиблюються у велике мистецтво нашого поета, пізнають в ньому репрезентанта творчого народу. Шевченкова перемога буде нерозривно зв'язана з перемогою української нації».

На нашу думку автор повинен свою працю поширити цитатами з творів згадуваних чужих поетів, зіставляючи їх із відповідними місцями з творів Шевченка. Це була б велика праця, на яку потрібен великий винок друку. В ній повинні бути і фотознімки та відповідні графіки про сучасників Шевченка та про визначні події того часу. Цю працю мало б видати Наукове Товариство ім. Шевченка в сторіччя з дня смерті свого патрона в 1961 році. Це було б гідне вшанування пам'яті Шевченка».

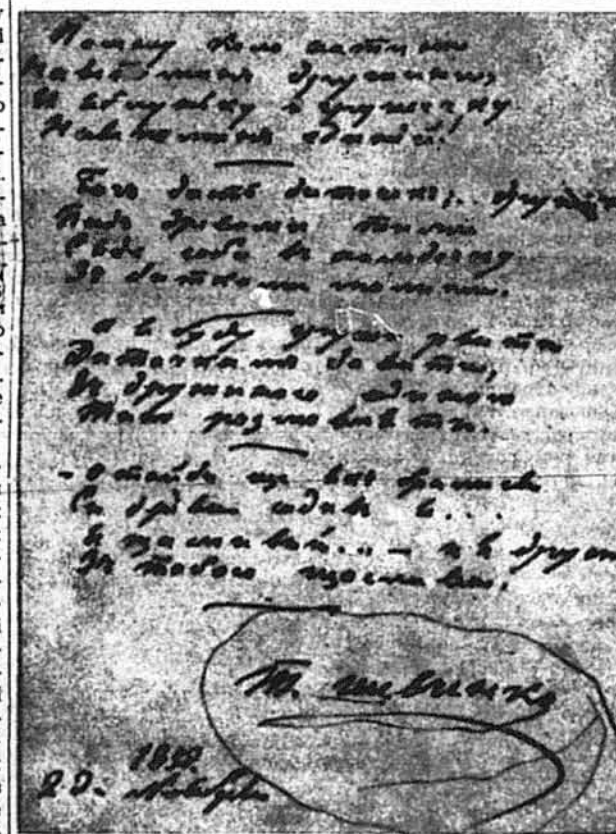
скал Старина», 1899, лютий, стор. 158).

В Оренбурзі, через своїх польських друзів, Шевченко також познайомився з польським поетом і драматургом Едвардом Желіговським (1816-1884), відомим у літературі під псевдонімом Анто́ні Со́ви.

За участь у тасному польському товаристві й «красномольні» літературні твори Едварда Желіговського в 1851 році вислали у Петропавловськ, Оренбург, а пізніше в Уфу. Він високо цінував твори Тараса Шевченка і деякі з них перекладав на польську мову.

У 1857 році Желіговському дозволили вернутися із заслання й оселитися в Петербурзі. Тут він особисто познайомився з українським поетом. Шевченко тепло згадує про зустріч з своїми друзями, колишніми польськими політичними засланими. 28 березня 1858 року він записав у «Щоденник»: «Вечір провели ми в В. М. Білозерського, його союзника й сусіда в зематі 1847 року. В нього зустріли й своїх оренбурзьких співвітчизників: Сераковського, Станевича та Желіговського (Сову). Радісна, весела зустріч».

У 1858-1859 роках Шевченко переписав у «Більшій книжці» багато своїх творів, причому частину їх переробив. Вірш «Подражаніс Едварду Соу» в «Більшій книжці» датовано 19-м ли

Автограф віршу «Посаджу коло хатини»

Посмертна маска Тараса Гр. Шевченка

стопада 1859 року. Текст його вважається канонічним. Але в одному з архівів відділу рукописів Державної публічної бібліотеки Академії наук УРСР зберігається автограф цього вірша датований Шевченком 23 листопада 1859 року.

Наводимо за автографом весь текст цього невеликого, дуже сердечного вірша:

Посаджу коло хатини,
На впадині дружини,
І яблунку і грушечку,
На впадині снідині!
Бог дасть діточок; —
[дружина]

Під деревами тими
Сяде собі в холодоку
З дітками малими.
А я буду груш рвати,
Діточкам давати,
З дружиною єдиною
Тихо розмовляти.
О тоді як би брався,
Сі дерева садив я...
Я щасливий... —

[І я, друже,
З тобою щаслива.

Т. Шевченко
1859.
23 листопада.

Текст вірша, наведеного тут з додержанням правил сучасної орфографії, не збігається з текстом «Більшої книжки», за яким цей вірш друкувався в усіх виданнях. Не збігається він також і з текстом першої публікації. Рядки 3, 5, 10, 13 і 15 подані тут в іншій редакції. У рядку 5-му, наприклад, говориться: «Бог дасть діточок; — дружина...», а у «Більшій книжці» записано так: Бог дасть, виростуть. Дружина... і т. д.

Сам Шевченко, мабуть, не вважав редакцію вірша в «Більшій книжці» остаточною. Після 19 листопада 1859 року він знову переробив його і переписав начисто. Отже, остаточною, канонічною редакцією треба вважати текст, датований 23 листопада 1859 року, фотокопію якого наводимо тут.

Протягом багатьох років вірш подарований Шевченком Желіговському, вважали

«подражаніс» саме цьому поетові. Останнім часом літературознавці встановили, що зразком для «подражанія» був вірш іншого польського поета — Яна Чечота, збирача і перекладача народних пісень, товариша і близького друга Адама Міцкевича. Разом з тим вірш Шевченка співзвучний і поезії Едварда Желіговського.

Ян Чечот помер в оренбурзькому засланні в 1847 році. Його польські друзі розповідали Шевченкові про поета-революціонера. Мабуть, там же, в засланні, або згодом, у Петербурзі, Шевченко, володіючи польською мовою, прочитав збірку віршів Яна Чечота «Всяники», надруковану у Вільні 1845 року, і дуже зацікавився однією піснею цієї збірки, яка й стала темою для переробки.

Цікаво, що у цьому вірші самотній і хворий Шевченко після повернення із заслання передавав настрій не лише Едварда Желіговського і Яна Чечота, а й свої задуми про життя в оточенні сім'ї — дружини і дітей.

Як відомо, мрії ці не здійснилися. 10 березня 1861 року, 95 років тому, серце поета перестало битися.

Д. ЮФАНОВ
(«Україна»)

ПРИКУТИ Б'ЄТЬСЯ ПРОМЕТЕЙ...

Повиєнулі хмари незрушні,
Як гори,
Закрили і сонце,
І сині простори...

А вітер наганяє стужу,
Мов кістками, сухим гл'ям
Ширєється в шибку,
Прямо в душу —
І краще серце пополам.

Поет крізь далі невеселі,
Перо притисну до грудей,
Повбавив на кавказькій скелі
Прикутий б'ється Прометей.

Сіда орел йому на груди —
І кров'ю багрянєть даль...
А на землі безправні люди
В його вогні гартують сталь.

БОРИСЛАВ СТЕПАНЮК

Богдан Крайців

„І СЛОВО ПЛАМЕНЕМ ВЗЯЛОСЬ...“

Доповідь на Шевченківській Академії в Нью-Йорку,
дня 10-го березня 1957 р.

За не цілих сто років з часу, як помер Шевченко, написано чимало статей і книг про нього, про його життя і творчість. Велику бібліотеку можна скласти з цих писань про поета, який лише бібліографічний показник написаного про нього зайняв би чи не більше томів, як повне видання його літературної і мистецької спадщини. Але за цією повидію надрукованої загубилася для наших очей і для нашої свідомості сама людина, сам поет в усій його багатогранності, величчю і могутності. І коли нам з того чи іншого приводу, в ту чи іншу річницю випадас конченість вернутися до нього, то ми неминуче, щоб стати ближче до його творчості, прихистаємо священного вогню його слова — вертаємося до його «Кобзаря», невеличких захальних книжечок його невеличких поезій, до його щоденника і до його листів. І в таку хвилину — повороту до Шевченка, безпосередньої зустрічі з його словом ми, котрийсь уже раз із черги, констатуємо так само неминуче, що не знаємо Шевченка, ні людини, ні поета, ні його поезій. Їх заслонили перед нашими духовними очима літературні і поетичні коментарі й інтерпретації його творчості поначіплованими на неї ярликами. Свіжість і вогонь Шевченкових творів понівечили оклепані і завжди ті самі, виривані з контексту його творів, поперекучувані й інколи до невпізнання спотворені цитати з його поезій і поем, його полум'яних закликів і «подражаній». І тільки, вернувшись до джерел, до його живого слова, масмо можливість спостерігати й освідомлювати, як дуже ми відійшли від Шевченка, і навіть — до якої міри встигли забути його. Образи й окремі місця Шевченкових творів вражають нас своєю несподіваністю, свіжістю, новиною, ніби ми вперше зустрічаємося з ними, ніби ніколи не читали і не чули їх.

Як-не-як, але вже своєю людською природою і ставленням, всилу того, що ми переживали й переживаємо внаслідок важких подій бурхливої сучасності і нашого існування, ми прагнемо сьогодні лагідності й миру, бажаємо залишитися в полові ніжних і чарівних слів та образів, волимо не слухати того, що могло б здаватися гнівом, картанням, образою.

З Шевченкового «Послання» нас полоняє кінцева радісна візія про те, що

...окине добра слава,
Слава України,
І світ яний, невичерпний
Тихо засія!

І, крім закликів «обніміте ж, брати мої, найменшого брата», чи «розкуйтеся, братайтесь», ми не сприймаємо всього змісту цього ж «Послання», писаного теж і до нас «менародних», особливо тих, його пророків і суворих звернень, що справдилися так жорстоко вже за нашого життя і може здійсниться знову незбагом, про те, що

потече сторіками
Кров у синє море
Дітей ваших... І не буде
Кому помагати,
Одуряється брат брата
І дітими мати...

Повторюючи на всі лади — у закликах, промовах і мотках — такий актуальний з огляду на наше перебування на американському континенті — Шевченків запит

...коли
Ми діждемося Вашингтона
З новим і праведним законом,

і його пророчу певність, що «діждемося таки колись», ми забуваємо чи просто не пам'ятаємо про те, що слова ці із віршу «Юродивий» попереджені безпосередньо одним із найтяжчих докорів поета, що з ними він звертався наприкінці свого життя до своїх сучасників:

...А ми дивились і мовчали
Та мовчки чукали чуби
Німці, подлі раби,
Підійшли царській, лакеї
Капрала п'яного! Не вам,
Не вам, в мережаний ліреї,
Донюшки і фарисеї,
За правду пресвяту статі
І за свободу. Розпізнайте,
А не любите ви вчилися брата!
О, роде сущий, проклятий,
Колі ти виходеш...

І вкінці, щоб не збільшувати прикладів, декламуємо, співаємо на концертах, в серцях леліємо спогад про Україну

в Шевченковій образі «садка вишневого коло хати», що над його вишиями христі гудуть, плугатарів, що вертаються з поля, і матерей, що вечерять жудь. Ідилічний цей образ став для нас спогадом молодості, далекого минулого і неповторної краси нашої Батьківщини. Але ж, разом із цим, хто з нас пам'ятає, де і коли в нас декламують Шевченкове подражаніс глави XIV-й Осії, сповнене глибокого болю, любові і побоювання, що погине, згине Україна і не стане по ній знаку на землі, та Україна, що «пішла в розкоші», — звернення, поодиначе із повним любові закликом

«Воскресни, мати! І вернися,
В світліцю хату; опочий,
Бо ти аж надто вже втомилася,
Гріхи синовні несучи».

Хто пригадає й усвідомлює сьогодні всю глибину Шевченкового заклику до України:

Спочивши, скорбяла, скажи,
Прорци своїм лукавим чадам,
Що пропадають вони лихі,
Що їх безчесні і зрада,
І криводушіє — огнем,
Кривавим, пламенним мечем
Нарізани на людських душах!

Хто не затуляв у минулому і не схище затулити вух у сучасному на безжалісні погрози вислужникам тиранів і «рабам отечества чужого», що не втечуть вони, не сховаються, що всюди їх «знайде правда-мета», що їх розірвуть, рознесуть, що кров'ю їхньою собаки собак напоят, що їхня

...злая своволя
Сама скупасться, сама
В своїй же крові?

Більше і моторошно слухати такі картання і погрози. І тому може й не долюблимо ми вертатися до Шевченкових посланій, подражаній і пророчств — відчувати, А вернувшись, пробуємо заспокоювати себе, що, мовляв, ці звернення не до нас, які були ще ненародженими для Шевченка, ще це — історичні ремінісценції, які стосуються інших діб, інших генерацій, інших людей.

Не самі тільки радісним захопленням, не самими тільки оплесками та розкритими обіймами сприйняли Шевчен-

кову поезію, його гнів та його мукі і поетові сучасники. Докорями за заведбавання маларської праці зустріч перші спроби Шевченкової музи прихильно його Сошенко, «лікчемними віршами» їх охрепуючи. Перебуваючи восени 1845 року у своїй рідній Кирилівці і читаючи вірші своїм рідним, Шевченко наводив ними жак на свого ж свояка Варфоломея Шевченка: «Я слухав, — оповідав той у своїх спогадах, — затамовуючи подих. На голові в мене піднялося волосся і я почав радити поетові не надто «заходити в хмари». Аскокенський під час зустрічі із Шевченком в рр. 1945-1846 доряджував йому не читати людям «таких потяних віршів», мовляв, «не доведуть вони до добра». Приголомшила бода поезія Шевченкова докраю і його приятеля Миколу Костомарова. «Мене погнав страх, — пише він у своїх спогадах, — а побачив, що Шевченкова муза розділяла заміси народного життя. І страшно і солодко, і боляче, і захоплююче було заглянути туди». «Завзятим бурлацтвом» докоряв Шевченкові Куліш. Микола Гоголь на запит Бодяньського, що думав він про Шевченка, скарієлізував Шевченкову поезію не тільки неприхильно, але й брутально: «Дюгто боляче, навіть додам, — більше дюгто, як самої поезії». Закінчив Гоголь, що взагалі не міг говорити про Шевченка без роздратування словами, що «Шевченка погубили наші розумники, штовхуючи його на твори, чужі справжньому талантові».

Цілком негативно висловлювалися про Шевченкову поезію його сучасники, особливо ж його друзі і спів'язні, коли, у зв'язку з викриттям Кирило-Методієвського Братства, почалися арешти і переслідування. Поголовно, один за одним, почали вони не тільки відіркатися Шевченка, як Петро Христа, але й осуджувати його антиросійську та антидержавну музу. Своєю дружбу з Шевченком пояснював Куліш виключно «літературними інтересами», заперечуючи суддів, що ніколи й не читав таких віршів, як «Кавказ», і що вони взагалі опинилися між його паперами. Білозерський знав, що Шевченкові вірші він придбав і зберігав тільки для того, щоб випускати з них невідомі йому слова для «малоросійського словаря». Для тієї ж мети, — казав Білозерський, — він збирав «всякий сирод на малоросійськом нареччі». Каявся за посідання Шевченкових віршів, прохуючи «вслікодушного прощення», і Опанас Маркович. Наявність Шевченкових революційних поезій серед знайдених у нього паперів пояснював Костомаров «мовними зацікавленнями».

(Закінчення на стор. 4-й)

П. Зарський

П'ЕСА ПРО ЛЕСЮ УКРАЇНКУ

Центральний персонаж п'єси Леоніда Смілянського "Червона Троїлка" — це ЛЕСЯ УКРАЇНКА. Автор мал наміри показати життя Лесі Українки за період від 1897 року до 1907 р. Як і можна було сподіватися, ця п'єса про Лесю Українку вийшла цілком невідомою з мистецького погляду і цілком фальшивою щодо її змісту. В п'єсі Смілянського "Червона Троїлка" немає ніякої акції, розмови довгі, нудні і надзвичайно тенденційні. В сцені писання Лесею своєї поеми "Одержима" коло лірика змиряючого Сергія Мерджинського не передано її тні того драматизму, що його з такою великою силою передають листи та інтимні поезії Лесі Українки, зв'язані з цим трагічним моментом в житті великої української поетеси.

Л. Смілянський писав свою п'єсу на замовлення совєтських пропагандистів, і тому вона вийшла нещира, тенденційна і цілком штучна. Образ великої української поетеси так сфальшовано, що його й пізнати не можна. Лесі Українці приписано погляди, думки і репліки, цілком не властиві їй, цілком чужі і ворожі їй. В уста Лесі Українки автор вкладає сучасні большевицькі пропагандистські фрази, скеровані проти так званих "буржуазних націоналістів".

Увесь зміст п'єси від початку і до кінця — фальшивий. Смілянський, наприклад, бере найвиразніші слова Лесі Українки проти Москви і проти Перелеславського договору вірш Лесі Українки "І ти колись боролася, мов Ізраїль, Україно моя" і, висмикуючи з цього вірша цитату "брати братів пізнали і з'єдналися", намагається оперувати цією цитатою, як доказом прихильного ставлення Лесі Українці до Перелеславської угоди Хмельницького з Москвою. Звичайно, Смілянський не посміє процитувати далі рядки цієї поезії. Достить для цього пригадати ці далі рядки:

"І вже Богдан пройшов по тім
Землі
від краю і до краю. Сягав згодом
між ним і Дуком гучно відбу-
лося
в золотіх місті. Але
рантом
Дух зрадив. Знову тма, і жах,
і розбрат.
І знов настав снігетський
полюс...
Коли снігетський той полюс
великий,
що нас зайняв в землі обіто-
ваний?
І доні рідний край Снігетом
буде?
Коли загине НОВИЙ Вавилон?
Доні?"

Золоті місто — це не Перелесла, а Київ. Леся Українка тут пише про тріумфальний в'їзд гетьмана Богдана Хмельницького в Київ. Далі йде — Перелеславська рада — це "жах і роз-

тання Лесі Українки, то чому цього листа в цих виданнях немає. Та не дивно, бо в цьому листі Леся Українка писала сестрі, що вона читала "Капітал" Карла Маркса і при цьому додала, що "це нове євангеліє" їй не подобається.

Героїня "Червоної Троїлки", Леся Українка виступає як заявляла русофілка. До того ж її репліки цілком штучні, устами Лесі говорять тут московські агітатори. Це шалено, зложено фразеологію московських шовіністів в уста найбільшого ворога Москви Лесі Українки. Ось, наприклад, візьмімо хоч би таку тираду: "Шевченко був великим другом... Чернишевського. Не криво... Полум'я серця російських революціонерів надихали геній Шевченка". Це так говорив Леся Українка в п'єсі Л. Смілянського. Не с амовитий фальш! Цього ніколи не могла сказати Леся Українка, бо ж в тієї прості причини, що вона краще знала хронологію, ніж Смілянський. Коли Шевченко видав свого "Кобзаря", то Некрасов дебютував своїми надзвичайно поганими віршами, надрукованими в збірці "Мечта і звук". Сам Шевченко в 1858 році, менше ніж за 3 роки до своєї смерті, дав негативну оцінку творчості Некрасова, не визнаючи його за поета. Як же цей Некрасов міг "надихати геній Шевченка"? Не міг впливати на Шевченка і Чернишевський. Коли Шевченко видав свого "Кобзаря", то Чернишевському було лише 12 років; коли Шевченко видав свою поему "Гайдамаки", то Чернишевському було 13 років; коли Шевченко написав поему "Сон", то Чернишевському було 16 років. Отже занадто молодий був Чернишевський, щоб він міг впливати на Шевченка. Це безперечно знала Леся Українка, і тому вона ніколи не могла сказати такої репліки, яку їй приписує Смілянський.

Цілком не відповідає історичній правді і те оточення, в якому Смілянський показує Лесю Українку в своїй "драмі". Кожен, хто хоч пошехонує знає біографію Лесі Українки, буде здивований тим, що в п'єсі Смілянського не показано найбільших людей, які оточували Лесю Українку. Де мати Лесю Українку — Олена Пчілка? Де найближчі друзі Лесі Українки — Іван Степанов та Людмила Стариченко — Черняхівська? Де Київська "Просвіта", в якій активно працювала Леся Українка в 1905 році? Де сестра Ольга? Як немає в п'єсі Смілянського. Причому цілком зрозуміла: Олена Пчілка — відвертий ворог большевизму, Іван Степанов, міністр народної освіти УНР — ворог большевизму, Л. М. Стариченко — Черняхівська — ворог московського імперіалізму та комунізму і жертва совєтського терору.

Відривавши від свого рідного оточення, від тих справжніх людей, якими жила і за які бо-

тування Лесі Українки, то чому цього листа в цих виданнях немає. Та не дивно, бо в цьому листі Леся Українка писала сестрі, що вона читала "Капітал" Карла Маркса і при цьому додала, що "це нове євангеліє" їй не подобається.

У неділю, 24 лютого 1927 року, в прегарній залі Українського Інституту Америки, в Нью-Йорку, Об'єднання Українських Письменників "Слово" влаштувало прилюдний літературний вечір присвячений пам'яті, померлого 28 вересня минулого року в Києві, письменника-гумориста Остапа Вишні.

Вечір відкрив коротким вступним словом Юрій Лавриченко. Він нагадав присутнім основні факти з життя і творчості Остапа Вишні і сказав, що відійшов від нас найбільший після Миколи Гоголя сатирик-гуморист, який в найтісніші часи нашої історії умів сміятися і крізь сміх плакати. Коли він нагадав, що Остапа Вишню ховали під звуки старої величавої пісні народної "Козака несуть і коня ведуть", і що це було його передсмертне бажання, присутні на вечорі співали, серед яких були: Ганна Шерей, Михайло Ольховий, Ліда Гончарова, Леся Гасвська, Яків Гончарів та інші, заявили своє бажання вшанувати пам'ять померлого письменника цією його улюбленою піснею.

Вечір складався з двох розділів: спогадів про письменника і читання його творів. Першим виступив із спогадами проф. Іван Паливода. Він виступив і цікавий розповідь про "Народження Остапа Вишні", як письменника 1919 року. Побратим і товариш Вишні в добу національної нашої революції 1917-1919 роках, він довго намовляв його почати писати і на-решті перший його фейлетон сам особисто відніс до редакції газети Селянської Спілки "Трудова Громада", де він був вперше надрукований.

Другим з черги виступив інж. Іван Гасвський із спогадами: "Від ювілейних мандрів до ЧК". Він знав Вишню у 18-19 роках, коли той очолював, після Модеста Левицького, Медично-санітарну управу Міністерства шляхів Української Народної Республіки. Він характеризував Вишню в ці часи як відданого

ролея Лесі Українка, головна героїня п'єси Смілянського, Леся Українка нічого спільного не має з справжньою Лесею Українкою. Леся Українка з п'єси Смілянського — це цілкомая протилежність справжній Лесі Українці.

Одному з героїв своєї п'єси — Тарасові — Смілянський вкладає таку багатомовну репліку: "Леся Українка невидить будь-яке рабство, так само ідейне". Це ідейне рабство, це ганебне рабське плазування перед російським шовінізмом і комунізмом засвідчує Смілянський своєю тенденційною п'єсою "Червона Троїлка", в якій він зневажив світлий образ великої української поетеси і непримиренного борця проти російського поневолення, борця за свободу і незалежність українського народу.

Такими тенденціями була пропитана Шевченкова поезія — про це свідчить найкраще та оцінка, яку дали цієї поезії царські слідоці і судді під час розгляду справи заарештованого разом з кирило-методієвськими братчиками Шевченка, і той гострий пресуд, що випав на долю тільки йому одному: десять років заслання із заборонено писати і малювати. Простудювавши Шевченкові твори ранньої доби, навіяні романтизмом його першій "Кобзарі" і "Гайдамаки", керівник третього Відділу гр. Орлов такими словами скаритував цю ранню Шевченкову творчість: "Автор безупинно йде в обраному напрямку, беззастовно нарікає на страждання України в сучасній їй ситуації, бажас викликати ненависть до володарів росії, і згадуючи про колючину свободу, подвиги і славу козаків, дорікає нинішньому поколінню в байдужості". Жандармське управління з самого початку визнало вірш Шевченка за "подвійно шкідливий і небезпечний", бо "з цими улюбленими віршами могли засягати в Україні (в оригіналі: Малоросії) і потім закріпити думки... про можливість існування України, як окремої держави". Тим то й не дивно, що Шевченка визнали найнебезпечнішим та найголовнішим злочинцем, і присуджено йому найгострішу кару.

Страх московського царського режиму і його жандармів та звеличання перед могутнім впливом Шевченкового слова не був повсякденним підстав. Ще за життя поетового його слово "пламенем взялось", запалюючи серця й уми людей української землі незвичайними, негаснучими і несподіваними поривами та почуттями. Запалюючи — після визволення з кріпачтва — розгорнувши крила своєї творчості широко, якнайширше, щоб "як чортом було тісно", Шевченко першов за словами Сірокомлі — у кров умишав. "Твори Шевченка — "Гайдамаки", "Тарасова ніч"... надихали невольником ненавистю до нашого дворянства, і при тому дуже різко представляють образи гайдамацької різни... і тому вони, поширені між простим народом — як народні пісні перекази старовини, що зображують славу предків — дуже небезпечні" — скаржилися поміщики київському губернаторові в 1861 році. Могутні апокаліптичні рядки Шевченкового "Послання" і "Кавказу" глибоко потрясли сумління і свідомість Шевченкових сучасників. Читане на літературних вечорах у Києві "Послання", як свідчить Білозерський, викликало в усіх присутніх "потрясаюче враження", і вже тоді, як стверджує потім на слідах, Шевченко розпалював в Україні "уми малоросіян проти праві-

ПАМ'ЯТІ ОСТАПА ВИШНІ

тальства" і з допомогою своїх "Гайдамаків" поширював між українцями "колючий вогонь війни і свободний дух". Як глибокий був вплив Шевченкового слова на "малоросійські уми", свідчать і започаткована вже під час його перебування в Оренбурзі справа "о рядовом Шевченке, колежскому секретарю Левицкому і магістр Головому", під час розгляду якої алявено листа службовця Оренбурзької прикордонної комісії Левицького, в якому той пише з Петербургу Шевченкові, що "багато тут сть таких, які згадують вас, а Головому, — той, що потому не дався живим в руки жандармів, — каже, що вас не стало, а на місце того стало більше людей, аж до 1000, готових стояти за вас, що ви казали".

Тажко довелось Шевченкові каратися за свої думи, за свої молодече-світлі переконання і вірування, за перо, уміщене в гайдамацькій крові, за бутячливий дух, що ним надхнув він земляків своїх. Десять довгих років без України, без друзів, без можливості вільно писати й малювати. Десять довгих років, що на саму згадку про них і про те, що довелось за той час пережити, поет, уже визволений, починав тремтіти. "Бодай і ворогові мому не довелось так каратися, як я тепер караюся", — писав він з Орська до Лизогуба. Згадуючи у своєму "Шоденнику" перебування над Кос-Аралом, признається Шевченко, що на свій спогад про оту пустину, в його серце холоде. "Руки і голова заковані", жалівся він, починаючи третій рік неволі в Оренбурзі. Але ж усе це — треба усвідомити — був тільки початок. Найтяжче прийшло про отих трьох роках — сім довгих літ нарання в Новопетровському форті без листування, без можливості займатися улюбленим малюванням, без можливості "мерекати кров'ю та слезами" хоч би тільки захалляти поезії. "І який же (жесток) в повному значенні цього слова, і не тільки матеріально: душею і серцем ожесточив. Ось що зробила з мене проклята неволя! Трохи-трохи не ідіота", — признається він у листі до Артемовського з 30 червня 1856 року.

З пекла цього, з цієї десятирічної "живої смерті" Шевченко — колишес веселий, бадюрий, з міцним здоров'ям і з густою русловою чуприною на голові — вернувся до людей і до життя фізично зламаний: з розбитим назавжди здоров'ям, із сивою бородою і з цілком лисою головою. Але ж ривнувся не зламаний духом, а ще повніший вогню й енергій, як був колись, починаючи свій невільницький шлях. Діждався визволення, він, що його здоров'я лікарі визнавали

ідейного патріота українського, широго побратима, готового до посвяти і допомогти ближньому, скромного і безпретензійного. Наприкінці 1920 р. йому довелось також сидіти з Остапом Вишнею в одній слідчій камері у ЧК в Харкові. Чимало трагікомічних епізодів подав він саме про цей момент життя Вишні. Товаришеский, людяний і неапатичний гумор не покидав Вишню і в ЧК.

Останнім із спогадів виступив проф. Григорій Костюк, що з 1929 по 1931 рік на деякий час з Остапом Вишнею до новоствореного тоді письменницького об'єднання "Пролітфронт", якого на початку 1931 року за наказом партії було ліквідовано. У своїх цікавих, бо побудованих на першоджерелах, спогадах проф. Костюк дав барвистий малюнок літературної життя Харкова наприкінці 20-х років і міста та ролю в ньому Остапа Вишні. Особливо трагічно звучали спогади в тому місці, де він говорив про арешт Остапа Вишні, обшукання в тероризмі і "присуду" до розстрілу за заміною на 10 років концетраційного табору.

Але особливо, можна сказати, реалістично вчора була друга частина, коли до доброго публіки, що виповнила залу, заговорив сам Остап Вишня в глибокому і талановитому відтворенні Юліана Гіряка й Олімпії Добровольської "Автобіографія", "Повітряний" — про літературні вечірки "Плугу" на початку 20-х років, "Мисливське оповідання", — що їх прочитав І. Гіряк, "Кримська ніч" — надзвичайна лірична усмішка, що її прочитала з властивим їй талантом О. Добровольська — речі різного спрямування показали глибокий, всебічний і нерозривний талант Остапа Вишні. З перших рядків "Автобіографії", до останнього слова з літературної усмішки, "Повітряний" публіка заливалася сміхом і гучно оплескувала найфектніший місяць. Не було, здається, жадного вчора в Нью-Йорку, де б публіка так щиро, так захватно і так безперервно, протягом цілої години, сміялася. Це насправді був Вишнійський вечір — повний життєрадісного будуючого людського сміху.

М. О.

Микола Глобенко подав вислід своїх студій над "Патериком" С. Косова (ст. 31-39). Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури. Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури.

Вислід своїх студій над "Патериком" С. Косова (ст. 31-39). Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури. Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури.

Вислід своїх студій над "Патериком" С. Косова (ст. 31-39). Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури. Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури.

Вислід своїх студій над "Патериком" С. Косова (ст. 31-39). Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури. Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури.

Вислід своїх студій над "Патериком" С. Косова (ст. 31-39). Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури. Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури.

Вислід своїх студій над "Патериком" С. Косова (ст. 31-39). Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури. Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури.

Вислід своїх студій над "Патериком" С. Косова (ст. 31-39). Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури. Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури.

Вислід своїх студій над "Патериком" С. Косова (ст. 31-39). Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури. Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури.

Вислід своїх студій над "Патериком" С. Косова (ст. 31-39). Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури. Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури.

Вислід своїх студій над "Патериком" С. Косова (ст. 31-39). Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури. Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури.

Вислід своїх студій над "Патериком" С. Косова (ст. 31-39). Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури. Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури.

Вислід своїх студій над "Патериком" С. Косова (ст. 31-39). Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури. Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури.

Вислід своїх студій над "Патериком" С. Косова (ст. 31-39). Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури. Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури.

Вислід своїх студій над "Патериком" С. Косова (ст. 31-39). Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури. Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури.

Вислід своїх студій над "Патериком" С. Косова (ст. 31-39). Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури. Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури.

Л. Луць

Новий том "Записок Н. Т. Ш.

В 1956 році вийшов новий том "Записок Н. Т. Ш." (Товариства Н. Шевченка), в якому надруковано п'ять наукових праць та кілька рецензій на наукові книжки.

Пантелеймон Ковалів надрукував розвідку під загальною назвою "Прийменники дієслівного творіння з дисперсними суфіксами: -учий, -ючий, -лячий" (у-чий, -ючий, -лячий) — (пачукий, колючий, тумачий, гулячий) генетично становлять окрему групу, яка структурно не межує з дисперсними прикметниками, а з іншими прикметниками дієслівного творіння (ст. 5-20).

2. Ця окрема група прикметників є дуже давнього походження і вона існує майже в усіх слов'янських мовах. 3. Тому усталася й відповідна науково-направлена термінологія: дисперсний, прикметник, дисперсний творіння (пачукий, колючий, тумачий, гулячий) і прикметник дієслівного творіння (пачукий, колючий, тумачий, гулячий).

Василь Лев надрукував у цьому томі статтю "Мова американських українців" (ст. 21-30), в якій дає характеристику цієї мови на основі своїх чотирьох років і п'яти місяців життя в Україні. Автор вивчає мову давніших іммігрантів до цієї країни, та його висновки можна б в багатьох випадках застосувати й до великої частини нових українських іммігрантів, що вони живуть у США не довгий час. Лев стверджує, що вплив англійської мови на мову американських українців: 1. Приймаючи в українську мову чисті англійські слова.

2. Приймаючи англійські слова та надання їм українського морфологічного вигляду. 3. Приймаючи переклад англійських слів та англійських ідіомів. 4. Приймаючи наголосу англійської мови. 5. Деформувати українську мову під впливом англійської фонетики. Автор подає поради, яким способом можна якнайдовше зберегти чистоту тієї мови, яку наші іммігранти привезли з рідної землі.

Автор не використовує праці О. Ревука, яку він написав був по-англійськи про мову наших іммігрантів: до праці Г. Л. Менкена "Американський Лінгвістичний".

Микола Глобенко подав вислід своїх студій над "Патериком" Сильвестра Косова (ст. 31-39). Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури. Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури.

Вислід своїх студій над "Патериком" С. Косова (ст. 31-39). Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури. Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури.

Вислід своїх студій над "Патериком" С. Косова (ст. 31-39). Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури. Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури.

Вислід своїх студій над "Патериком" С. Косова (ст. 31-39). Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури. Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури.

Вислід своїх студій над "Патериком" С. Косова (ст. 31-39). Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури. Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури.

Вислід своїх студій над "Патериком" С. Косова (ст. 31-39). Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури. Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури.

Вислід своїх студій над "Патериком" С. Косова (ст. 31-39). Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури. Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури.

Вислід своїх студій над "Патериком" С. Косова (ст. 31-39). Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури. Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури.

Вислід своїх студій над "Патериком" С. Косова (ст. 31-39). Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури. Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури.

Вислід своїх студій над "Патериком" С. Косова (ст. 31-39). Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури. Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури.

Вислід своїх студій над "Патериком" С. Косова (ст. 31-39). Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури. Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури.

Вислід своїх студій над "Патериком" С. Косова (ст. 31-39). Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури. Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури.

Вислід своїх студій над "Патериком" С. Косова (ст. 31-39). Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури. Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури.

Вислід своїх студій над "Патериком" С. Косова (ст. 31-39). Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури. Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури.

Вислід своїх студій над "Патериком" С. Косова (ст. 31-39). Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури. Автор хотів довести, що українська література XVII-XVIII століття — це література "Київської Русі", і що вона повністю залежала від загальноєвропейської літератури.

кій мові містив ряд оповідань про київських святих). Автор стверджує, що в основі "Патерика" лежить друга Касієвська редакція "Києво-Печерського Патерика" з 1462 року, хоч в "Патерик-І" Косова є "порухений порядок розміщення цих житій і також житій у межах цілих". Косов кориснував також і літописний джерелами, як "Повість про минулих літ" і польськими хроніками.

М. Глобенко стверджує, що "Патерик" С. Косова, безсумнісно, є однією з пізніших редакцій "Києво-Печерського Патерика", і переносить в українське писемство 17-го століття літературну традицію доби Київської Русі, даючи право говорити про безперерпний процес розвитку української літератури.

Дуже цінна, хоч і коротенька, стаття Григора Лукицького про "Православний театр" (ст. 6

ПРАЦЯ
• Help Wanted Male Female •
MEN — WOMEN
Miscellaneous
Factory Work 5 day week.
Some overtime
Steady Employment
Union Benefits
ST 4-7880
Ask for Mr. Taylor.

ПРАЦЯ
• HELP WANTED MALE •
MEXANIKH — ПІКЕРЕРИ
Designers — Draftsmen
Toolmakers
архитектура, дизайн, конструктори
в кожному відділі
THE S.S. WHITE CO.
Princes Bay Staten Island, N. Y.
Tottenville 8-1000

TURRET LATHE OPERATOR
тільки першокласники фахівці
для самостійної роботи
\$2.50 на годину.
50 год. на тиждень.
Питати:
Box M 15 — Room 830
11 West 42nd St., New York City

MILLING MACHINE
тільки першокласники фахівці
для самостійної роботи
\$2.50 на годину.
50 год. на тиждень.
Питати:
Box M 15 — Room 830
11 West 42nd St., New York City

GRILL MEN
* До постійної праці
* Добрі умови
* Добра платня
Головний офіс: 12-5
Secaucus, N. J.

ПОРТЕРИ
побачити в шпитальній до-
слідстві. Добра платня
і харчування.
KEW GARDENS GENERAL HOSPITAL
Queens Blvd. & Union Turnpike
Kew Gardens 15, L. I., N. Y.

ПРАЦЯ
• Help Wanted — Female •
ПРИПРАВИЛИ
Повний час, або на кілька
годин. Побачити в шпиталь-
ній практичній. Добра платня
і харчування.
KEW GARDENS GENERAL HOSPITAL
Queens Blvd. & Union Turnpike
Kew Gardens 15, L. I., N. Y.

ЖІНКА або ДІВЧИНА
до загальної офісної праці
з знаннями англійської мови.
Добра платня. Початкує, або
з досвідом.
Головний офіс, або
телефонувати:
1 AKA TOOL & STAMPING CO.
62 Kinkel St., Westbury, L. I., N. Y.
Tel.: ED 4-4620

ПРАЦЯ
• Help Wanted — Agency — Праця •
Шукаєте праці — шукаєте робітника?
Зверніться до Агенції Посередництва Праці
TOMPKINS SQUARE EMPLOYMENT AGENCY
33 — 3rd Avenue, New York 3, N. Y. • Tel. ORchard 4-1137
Особливо потрібні кваліфіковані, або некваліфіковані
робітники до праці в ресторанах
КУХАРІ, КУФЕРОВІ (COUNTERMEN), КЕЛЬНЕРИ,
ПОСЛУГАЧІ, ПОМІВНИЧІ І ІН.
• Заходьте до нашої Агенції, яка існує вже 30 років!
• Наша Агенція відомо, що дає кожній людині, яка хоче
працювати, хорошу платню! Переконайтеся про це!
JOHN GELETY, власник

ПРАЦЯ
• Help Wanted — Agency — Праця •
Шукаєте праці — шукаєте робітника?
Зверніться до Агенції Посередництва Праці
TOMPKINS SQUARE EMPLOYMENT AGENCY
33 — 3rd Avenue, New York 3, N. Y. • Tel. ORchard 4-1137
Особливо потрібні кваліфіковані, або некваліфіковані
робітники до праці в ресторанах
КУХАРІ, КУФЕРОВІ (COUNTERMEN), КЕЛЬНЕРИ,
ПОСЛУГАЧІ, ПОМІВНИЧІ І ІН.
• Заходьте до нашої Агенції, яка існує вже 30 років!
• Наша Агенція відомо, що дає кожній людині, яка хоче
працювати, хорошу платню! Переконайтеся про це!
JOHN GELETY, власник

ПРАЦЯ
• Help Wanted — Agency — Праця •
Шукаєте праці — шукаєте робітника?
Зверніться до Агенції Посередництва Праці
TOMPKINS SQUARE EMPLOYMENT AGENCY
33 — 3rd Avenue, New York 3, N. Y. • Tel. ORchard 4-1137
Особливо потрібні кваліфіковані, або некваліфіковані
робітники до праці в ресторанах
КУХАРІ, КУФЕРОВІ (COUNTERMEN), КЕЛЬНЕРИ,
ПОСЛУГАЧІ, ПОМІВНИЧІ І ІН.
• Заходьте до нашої Агенції, яка існує вже 30 років!
• Наша Агенція відомо, що дає кожній людині, яка хоче
працювати, хорошу платню! Переконайтеся про це!
JOHN GELETY, власник

ПРАЦЯ
• Help Wanted — Agency — Праця •
Шукаєте праці — шукаєте робітника?
Зверніться до Агенції Посередництва Праці
TOMPKINS SQUARE EMPLOYMENT AGENCY
33 — 3rd Avenue, New York 3, N. Y. • Tel. ORchard 4-1137
Особливо потрібні кваліфіковані, або некваліфіковані
робітники до праці в ресторанах
КУХАРІ, КУФЕРОВІ (COUNTERMEN), КЕЛЬНЕРИ,
ПОСЛУГАЧІ, ПОМІВНИЧІ І ІН.
• Заходьте до нашої Агенції, яка існує вже 30 років!
• Наша Агенція відомо, що дає кожній людині, яка хоче
працювати, хорошу платню! Переконайтеся про це!
JOHN GELETY, власник

БЕРЕЗЕНЬ — МІСЯЦЬ КНИЖКИ
НАДЗВИЧАЙНА ОФЕРТА
НЕБУВАЛА НАГОДА
Понад 500 різних назв книжок
випродуємо за половину ціни!
По інформації і каталоги писати на адресу:
Ukrainska Knyharnia
19157 Wexford Str.
Detroit 34, Mich., U. S. A.

Засновано 1920 р. Tel. AL 4-8779
KOWBASNIUK AGENCY
ПОТАРІЯЛЬНЕ БЮРО
277 East 10th Street New York 9, N. Y.
ВСІ РОДИ ЗАБЕЗПЕЧЕНЬ —
ПОСЕРЕДНИЦТВО ПРОДАЖУ РЕАЛЬНОСТЕЙ
БІЛЕТИ НА КОРАБЛІ І ЛІТАКИ ДО ВСІХ
ЧАСТИН СВІТУ.
ВСЯКІ ІМІГРАЦІЙНІ СПРАВИ.
НАКУПКИ ДО ВСІХ КРАЇН ЄВРОПИ І АЗІ
(Жаждіте наших каталогів)
Міжнародні поштові перекази.
Федеральний і штатний податковий звіт
(INCOME TAX)
Віра Ковбасник-Шумейко Антін Шумейко
Години: 9:30 рані до 8-ї вечора. Субота 10-рані до 4-ї по пол.
Неділя 10:30 рані до 2-ї по пол.

Норотні Вістки
● Польські комуністи дуже
дурбані замітками в амери-
канській пресі, що фінансова
допомога Польщі з боку Амери-
ки допомогла б послабити зв'яз-
ки між Варшавою і Москвою.
Гомулка, здаючи собі справу з
катастрофічними станами польсь-
кої економіки, до якого досі
трабікнішчав політика Москви
і комуністичні експерименти,
хотів би дістати від ЗДА гро-
шей, але боївся репресій від
● **BUSINESS OPPORTUNITY**
BAR & GRILL
повільний; продається
з огляду на недовгу.
Небувала нагода.
87 E. 4 St., N. Y. C.
GR. 5-9320.
НА ПРОДАЖ
DRY CLEANING STORE
в Нью-Йорку, на "Eastside"
відомий для краєця, тиждень
оборот \$300.00.
Мусить продати.
Телеф. ORegon 7-3434
між 8 ранку, а 7 веч.

ВСІ РОДИ БІЗНЕСІВ
головно
барів, харчових крамниць, горілча-
ні, господарські, пекарні і т. д.
SCHELD'S
Business Exchange:
172-07 Jamaica Ave., Jamaica, L. I.
RE 9-4480
Sundays & Even. HO 5-8495
НА ПРОДАЖ
ФРИЗЕРІЯ
("Barber Shop")
в діловий виробничий бізнес,
в добрій положенні міста-Пассей-
ку, Н. Дж. Фризерія з трьома
кріслами і всіма приборами.
Продам своїм людям, по дуже
дешевій ціні.
Зайнятих, проху зверну-
ти до:
Тені МАТТІН
37 Martha Pl.
Passaic, N. J.
Tel.: PR 7-2876.

НА ПРОДАЖ
КАТСКІЛ
MOUNTAINS
курорт на цілий рік, 4 буди-
ни, 30 спалень, 2 ідальні, вел.
зал, кухня, комора і т. д. Гар-
но умеблована (все модерне),
басейн, 65 акр. землі, спорт, пла-
жа і ловищі можливості.
Добра нагода.
Власник не може займатися
має державну працю.
За інформ. телефонуйте в Нью-Йорку
Саллі 9-8884
і питати за п. Михайлом
Григорієм.

Посмертні Згадки
АННА ПАСІЯК, довголітня
членка ВІД. 294 Т-ка "Зво-
да" в Ровей, Н. Дж., помер-
ла 12-го березня 1957 р., про-
жила 66 років. До УНІОСову
вступила в 1929 р. Походила
з м. Страттон, Конн. Родила
Остатки сина і дочки, 2 вну-
ки. Похорон відбувся в по-
вний час, до червня св. І.
Хрестателі, о 9-ї год. ранку.
а після на кладовищі в Ровей,
Н. Дж., при участі родичів,
членів Т-ва і знайомих.
— В. П. П.

СТАХ ЛАВРОВСЬКИЙ, член
76 ВІД. УНІОСову в Нью-Йорку,
Н. Дж., помер 9-го березня
1957 р., на 74 році життя. По-
хорон відбувся в повний час,
до червня св. І. Хрестателі, о 9-ї
год. ранку, а після на кладовищі
в Ровей, Н. Дж., при участі
родичів, членів Т-ва і знайомих.
— В. П. П.

ІВАН БУКАТ, довголітній член
81 УНІОСову в Куртіс Бей,
Міч., уносився в Бой 9-го берез-
ня 1957 р., проживав 78
років. До УНІОСову вступив
1912 р. Похорон відбувся в
м. Скалуп, Зах. Україна. За-
лиши в шматку дружини
Людмилу і двох братів Петра
і Прохора. Похорон відбувся
з пох. заведення 13-го берез-
ня 1957 р., при участі родичів,
членів Т-ва і знайомих до
укр. кат. церкви св. Петра
і Павла, після на лінійні
супічнок на цвинтар св. Хрест-
та. — В. П. П.

ТАРЗАН, ч. 3836, Гуркіт.т.т.в. прийняття
БІТ THE
DISCOVERY
WAS ILL
RECEIVED—
THERE WAS
A TERRIFIC
EXPLOSION,
THEN
CHURNING
WATER AS
A DEADLY
SHELL
DROPPED
SHORT OF
ITS MARK!

АS THEIR CRAFT
TACKLED CLOSER
TO THE MYSTERIOUS
ISLAND, THE TWO
COMPANIONS STARED
IN SURPRISE — 117-5736
Коли їхній корабель збли-
зався до таємничого острова,
два компаньйони були здиво-
вані несподіванкою...

Віце-президент Ніксон передає свій прапор італійським ді-
тям, що збиралися його вітати в домі дружини покійного
прем'єра де Гаспері, у Вінья Кліра в Італії.

Сенатори критикують законопроект
про придорожні реклами
Вашингтон. — Демокра-
тичний сенатор Річард Л.
Ньюбергер сказав на Сенат-
ській Підкомісії Публічних
Шляхів, що урядовий законо-
проект про заборону ставити
рекламні таблички вздовж 41-
000 миль задовжки мікстей-
тових шляхів є недоцільним і
так зрадгований, що окре-
мі стейти зможуть дозволити
на придорожні реклами на-
в'язати тоді, коли той закон бу-
де ухвалений в Конгресі. (В
законопроекті є виняток, згід-
но з яким можна б будувати
рекламні таблички в тих міс-
цях, де є "торговельні або
промислові" райони). Секре-
тар торгівлі Сінклер Вікс по-
годилися з критикою сенатора
Ньюберга. Голова підкомісії
сенатор Алберт Гор заявився
проти того, щоб можна було
принимати такі стейтман фе-
деральну допомогу на будову
шляхів, які дозволить придо-
рожними рекламами опога-
тувати красди і внамож-
ливають туристам з авт
подивляти красу країни.

Сенатор Морс діставав гроші на вибори
від Спільки Шоферів

Ноксвілл, Теннессі. — Демок-
ратичний сенатор Вейн Морс
із Орегону признався до того,
що під час виборів в 1944,
1950 і 1956 році діставав гро-
шову допомогу від Міжнарод-
ного Братства Шоферів, про-
відкивши його переслідують
пер Сенатом Слідча Комі-
сія. (Сенатор Морс до 1955-го
року був республіканцем, а
пізніше перейшов до демокра-
тів). Та Морс заявив, що слід-
ство в Сенаті виявило конче-
ність драстичних процеду-
ральних реформ в Спільці Шо-
ферів. Він відмовився доклад-
ніше обговорювати цю справу,
"поки не буде закінчено
слідство в Сенаті і поки не
скаже своє слово суд присяж-
них". На думку сенатора
Морса слідство виявило та-
кож, що треба б "дбайливо
реформувати і процедури
слідства в сенатських комі-
ях".

Совети хочуть переламати ворожність Ірану

Тегеран. — Совєтський
уряд переслав іранському ша-
хові Мохаммедові Реза Пале-
ві новенький літак типу Іль-
юшін-14, як персональний да-
ронок. Сріблястий літак із
люксовим внутрішнім ула-
дженням, з тою ж, як той,
що його Москва прислала бу-
ти в дарунок індійському
прем'єрові Неру. Цей остан-
ній жист є одним із проявів,
як Совєти стараються посла-
бити ворожі комуністам на-
строї в Ірані та прихилити со-
бі ту країну. Цю тактику Со-
вети ведуть послідовно в ос-
татніх двох роках, відкликав-
ши для тієї цілі попередньо-
го свого амбасадора Анатолія
Лаврентієва, за часів якого
були часті арештування за
шпигунство в користь СССР
та який сепарувався від іран-
ського громадянського і това-
риського життя. Новий совєт-
ський амбасадор Ніколай Пе-
гов застосував, за вказівками
з Москви, цілком іншу такти-
ку і виявив на кожному кро-
ці "сердечність" і "доброду-
шність". У поважних ділах,
як дарунок літака, Совєти по-
ступилися Іранові при ви-
креслюванні державного кор-
дону в різних спірних пунк-
тах, звернули Іранові свою
невелику нафтову концесію в

МЕТА
236 E. 145th St. NEW YORK 3, N.Y.
Тел. OR 4-2590
НАВНИЖЧІ ЦІНИ!
Протом цього місяця
Числення годинника
з гарантією на 1 рік
\$195

ROSE HILL MONUMENTS
184 Union Ave. (near Lyons Ave.) Irvington, New Jersey
Українські продавці — S. ZELINSKY — PHILIP CHUJ
Ми обслуговуємо і ставимо пам'ятники на всіх цвинтарях
в околиці 100 миль. Також робимо написи.
Тел.: ESsex 2-0468

НАПВЕРШНІ ФІРМА ВИСІЛКИ ПАЧОК
ДО ВСІХ КРАЇН СВІТУ
під керівництвом
John S. Feigner
1530 BEDFORD AVENUE, — BROOKLYN 16, N. Y.
Фірма ця уповноважена приймати тут мітні
оплати.
Для досконалої обслуги і експедиції у висилці пачок
та для країної обслуги наших клієнтів —
Фірма ця відкрила такі відділи:
78 Second Ave., New York City, N. Y., Tel.: ORchard 4-1540
11601 Jos. Campus Ave., Detroit 12, Mich. — Townsend 8-0298
651 Albany Avenue, Hartford, Conn. — Tel.: CHapel 7-5164
121 So. Vermont St., Los Angeles, Calif., Tel.: DUnkirk 5-6550
Ви можете висилати все — нову й ношену одягу, харчі і всі
роди ліків — стріптомесину, пеніциліну, ртміфони і інші.
Ліки вислані летун. поштою доходять на протязі 7-10 днів.
НОВИНА: Тепер можна також слати "ANTI-POLIO-SERUM"
Можна слати: машинки до писання з різною азбукою,
акордіони і машини до шиття. — Гарантуємо доставку і ви-
силасмо посвідку одержання з підписом відборця.
НОВА АДРЕСА ФІРМИ:
1530 BEDFORD AVENUE, BROOKLYN 16, N. Y.
Tel.: INgersol 7-6465, INgersol 7-7272.
Наша обслуга тепер зреагнована і ухосконалена. —
Кожну пачку висилася заздалека і доставляється на протязі
околя 7 тижнів, летунською поштою на протязі 8-10 днів.
Наша агенція займає перший поверх.
Варато місця до паркування.
Фірма відкрита щоденно і в неділі від 9-ї год. рані.
В суботу від 9 рані до 4 по полудні.

"УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР"
Д-р А. Т. КІЗЕЛ
Нове доповнене і виправлене видання. Книжка отримана
всіх медиків і подас способи лікування.
"УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР" В КОЖНІЙ УКР. ХАТІ
Ціна \$6.00.
Замовлення з належністю надіслати
"ВІСВОДА", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ПРИЙМАЄТЬСЯ ОГОЛОШЕННЯ
СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ
У "СВОБОДІ"
Адміністрація "Свободи" повідомляє, що ядучи на
зустріч загальним побажанням, вона й в цьому році при-
значить окремі шпальти збільшеного великого числа на
оголошення традиційних святочних привітів і поба-
жань. Ціна оголошення залишається така сама, як і в
попередніх роках: 2 долляри за 5 рядків, та більше від-
повідно до величини оголошення, а саме: 1 рядок
одну шпальту \$2.00, 1 рядок через 2 шпальти \$3.50, 2 рядки
через 2 шпальти \$6.00, 3 рядки через 2 шпальти \$10.00,
4 рядки через 2 шпальти \$15.00, 5 рядків через 2 шпальти
\$18.00, 6 рядків через 2 шпальти \$22.00. Треба сподівати-
ся, що загал нашого громадянства використав це наго-
ду, щоб передати свої традиційні побажання та дати
про себе знати своїм родинам, приятелям і знайомим на-
віть в найдалішх закутках світу, куди навіряд чи зви-
чайна пошта занесла б таку вістку. Великий тираж "Сво-
боди" та відповідний зміст збільшеного святочного чис-
ла надають таким побажанням окремої ваги і значення.
Зголошення святочних побажань, разом з гроше-
вою оплатою, можна надіслати — найпізніше до
15-го квітня ц. р.

Лytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга Шпирі і Чесна
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща
ЦІНИ ПРИГОТОВЛЕНІ
John Bunko
Licensed Undertaker
& Embalmer
REASONABLE PRICES
437 EAST 5th STREET
New York City
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами
в BRONX, BROOKLYN, NEW
YORK І ОКОЛИЦЯХ
Контрольована темпера-
тура, Модерна кладови-
ща до ужитку каліи.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel. ORchard 4-2568